

## ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	<b>Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"</b>
Освітня програма	<b>20404 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа</b>
Рівень вищої освіти	<b>Бакалавр</b>
Спеціальність	<b>029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа</b>

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

*Використані скорочення:*

**ID** - ідентифікатор

**ВСП** - відокремлений структурний підрозділ

**ЄДЕБО** - Єдина державна електронна база з питань освіти

**ЄКТС** - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

**ЗВО** - заклад вищої освіти

**ОП** - освітня програма

## Загальні відомості

### 1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	20404
Назва ОП	Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

### 2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Гомотюк Оксана Євгенівна, Масовець Олена Андріївна, Корбутяк Віктор Іванович (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	15.04.2021 р. – 17.04.2021 р.

### 3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	<a href="https://khai.edu/ua/education/licenzuvannya-ta-akreditaciya/vidomosti-pro-samoocinyuvannya-osvitnoi-programi/">https://khai.edu/ua/education/licenzuvannya-ta-akreditaciya/vidomosti-pro-samoocinyuvannya-osvitnoi-programi/</a>
Програма візиту експертної групи	<a href="https://khai.edu/ua/news/akreditacijna-ekspertiza-vid-nazyavo-za-specialnistyu-029-informacijna-biblioteczna-ta-arhivna-sprava-op-informacijna-biblioteczna-ta-arhivna-sprava/">https://khai.edu/ua/news/akreditacijna-ekspertiza-vid-nazyavo-za-specialnistyu-029-informacijna-biblioteczna-ta-arhivna-sprava-op-informacijna-biblioteczna-ta-arhivna-sprava/</a>

### 4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

#### I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

**відсутні**

## II. Резюме

## **Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям**

У ХАІ високий рівень розвитку менеджменту як єдиної системи на всіх рівнях управління з ярко вираженою корпоративною культурою. Розвинута система залучення здобувачів та практиків до покращення якості освітнього процесу та якості навчання на ОП. Роботодавці збалансовано представляють різноманітні напрями: інформаційний, бібліотечний та архівний. У закладі існує багаторічний досвід використання вибіркового навчальних дисциплін в освітньому процесі для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, практикується тісна співпраця кафедри документознавства та української мови з іншими кафедрами ХАІ. Повною мірою застосовується принцип студентоцентрованості, який, зокрема, виражається через запровадження інституту студентського омбудсмена. Зі слів роботодавців, заклад є достатньо престижним та професійним. Здобувачі набувають якісні фахові та соціальні навички, НПП творчо та фахово проводять заняття, застосовуючи різнопланові форми проведення занять і є достатньо вмотивованими до якісного навчання та викладання. ОП реально існує, розвивається як єдиний організм та підсилюється міжнародно-комунікаційною складовою, чітко прослідковується збалансований підхід до підготовки фахівців. Навчання здобувачів зорієнтовано на роботодавців та сучасний ринок праці, активно сприяє працевлаштуванню. ОП має чітку специфіку - технічне спрямування підготовки фахівців для сервісного обслуговування аерокосмічної галузі. Для здобувачів добре організовано дозвілля, потужно розвинена матеріально-технічна база університету. Офіційний сайт ХАІ є креативним, інформаційним та змістовним із легкодоступною структурованою інформацією. В університеті добре розвинута система комунікації та оперативного інформування здобувачів.

## **Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик**

Цілі програми ОП відповідають місії НАУ «ХАІ, що визначає стратегічні напрями університету. ОП постійно вдосконалювалася, про що свідчать зміни в ОП редакції 2017-2020 років. Проєкт ОП 2021 посилює її відповідність новим процесам інформатизації та розвитку інформаційного суспільства. Освітній процес відбувається із застосуванням сучасних власних інформаційно-комунікативних технологій та обладнання. Розроблена і розвивається політика формування у здобувачів соціальних навичок, здобувачі мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію. Навчання у ХАІ є практично та студентоорієнтованим. НПП застосовують сучасні форми та методи навчання. У ХАІ є необхідні локальні документи, які забезпечують чіткі та прозорі правила вступу на ОП. Здобувачі добре ознайомлені з процедурою визнання ПРН, отриманих в інших ЗВО за програмами академічної мобільності. Заклад має чітку і зрозумілу процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Студенти можуть вільно обирати теми наукових досліджень, навчальні дисципліни. Здобувачі мають вільний доступ до робочих програм ОК для ознайомлення з інформацією щодо цілей, змісту, ПРН, критеріїв оцінювання в межах навчальної дисципліни. Здобувачів долучаються до наукової діяльності на заняттях, через участь у конференціях і публікації наукових статей. Наявний вільний доступ до міжнародних баз даних. Добре розвинутий інститут кураторства. Здобувачі ознайомлюються принципам АД. Якісно наповнено платформу для дистанційного навчання Mentor. Заклад дотримується процедур стосовно недопущення конфліктів інтересів. У ХАІ запроваджено та реалізуються процедури встановлення відповідності всіх викладачів та дисциплін, викладання яких ними забезпечується. До освітнього процесу активно залучені фахівці галузі. Заклад активно стимулює та сприяє професійному розвитку викладачів. Повне оновлення МТБ у зв'язку з переходом на інший факультет свідчить про наявність достатніх фінансових ресурсів для технічного забезпечення ОП. Відмічається активна діяльність студентського омбудсмена. Розроблена нормативна база для функціонування системи забезпечення якості освіти, проводяться моніторинги та оприлюднюються результати. Налагоджена співпраця з зовнішніми стейкхолдерами діяльність яких повністю охоплює бібліотечну, архівну та інформаційну складові ОП. Налагоджений механізм збору інформації про кар'єрний шлях випускників. Креативний, сучасний, інформативний та легкий для сприйняття і пошуку офіційний сайт. Усі необхідні документи стосовно освітнього процесу та ОП знаходяться у вільному доступі. Члени академічної спільноти легко ознайомлюються із необхідною для них інформацією.

## **Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення**

Роботодавців обмежено обізнані з механізмом оприлюднення ОП (її проєкту) через офіційний сайт ХАІ. Здобувачі недостатньо впливають на наповнення переліку вибіркового навчальних дисциплін. Фахові вступні випробування на базі молодшого спеціаліста не повністю відбивають специфіку спеціальності у частині бібліотечного спрямування. На ОП слабо розвинена внутрішня та міжнародна академічна мобільність здобувачів. Недостатньо залучаються практики до аудиторних занять та формування нових актуальних ПРН ОП. В анкетах здобувачів недостатньо приділено уваги питанню АД та форм і методів контрольних заходів. Відсутні опитування здобувачів стосовно рівня задоволеності МТБ освітнього процесу. Нормативно не врегульовано механізм організації та проведення виробничих практик здобувачів. Дещо обмежений перелік вибіркового навчальних дисциплін поза межами ОП. Недостатньо активно залучено випускників до процесів модернізації ОП. Практика анонімного анкетування здобувачів проводиться тільки один раз на рік. Недостатньо забезпечені освітні умови для осіб з інвалідністю. Недостатня роз'яснювальна робота стосовно розуміння здобувачами своєї ролі та значення системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Недостатня популяризація неформальної та інформальної освіти серед здобувачів та НПП. ЕГ рекомендує: заохочувати стейкхолдерів використовувати функціонал сайту ЗВО, де оприлюднено проєкт ОП; залучати здобувачів до формування бази вибіркового навчальних дисциплін, зокрема, через

анкетування, де б здобувачі могли пропонувати ввести у перелік вибіркового курсів ті чи інші дисципліни; забезпечити відповідність фахових вступних випробувань бібліотечному спрямуванню; активізувати академічну мобільність НПП і студентів; залучати роботодавців до проведення аудиторних занять як гостьових лекторів; в опитуваннях здобувачів розширити перелік запитань стосовно дотримання принципів АД серед здобувачів та НПП ОП, задоволеності процесом навчання в контексті форм контрольних заходів; залучати студентів/ОСС до розробки питань в опитувальниках; оприлюднювати результати анкетувань та прийняті рішення; задіювати фахівців галузі до оновлення і актуалізації фахових компетентностей та ПРН; вивчати відгуки здобувачів стосовно рівня задоволеності МТБ освітнього процесу та освітнім середовищем; нормативно врегулювати механізм організації та проведення виробничих практик здобувачів; розширити перелік вибіркового навчальних дисциплін поза межами ОП; активніше залучати випускників до процесів модернізації ОП; розширити практику анонімного анкетування здобувачів, опитування проводити частіше ніж один раз на рік; надалі розвиватись у сфері забезпечення інклюзивного освітнього середовища для осіб з особливими освітніми потребами; вживати регулярних інформаційних заходів з метою популяризації серед здобувачів та випускників сутності процесів забезпечення якості; продовжити популяризацію неформальної та інформальної освіти серед здобувачів та НПП.

### III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

#### **Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:**

##### **1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.**

Цілями освітньої програми ОП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» є підготовка фахівців, здатних «розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи... через формування в них здатності надавати інформаційні послуги у різних підсистемах соціальних комунікацій... та сприяють їхньої подальшої професійної реалізації в інформаційно-сервісній діяльності». Такі цілі відповідають місії НАУ «ХАІ», що визначає стратегічні напрями університету та полягає у розвитку аерокосмічної галузі в Україні та у світі шляхом підготовки висококваліфікованих фахівців і проведення наукових досліджень у сферах авіації, космонавтики, машинобудування, інформаційних технологій, а також у суміжних галузях, яка визначає стратегічні напрями університету. Стратегія розвитку Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (ХАІ) на 2020/2030 роки» – (<https://cutt.ly/SblQpBN>), прийнята Вченою радою, протокол №5 від 22 грудня 2020 р.

##### **2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.**

До реалізації цілей та формування ПРН залучались усі групи стейкхолдерів. ЕГ встановила, що в ОП редакції 2020 р. враховано пропозиції потенційних роботодавців (підтверджують протоколи засідань кафедри від 28.11.2019, від 20.02.2020; 14.05.2020, завантажені у систему НА). Проводяться майстер-класи на базі профільних установ, екскурсії, оглядові лекції, застосування установ як баз практики. Відео зустріч із стейкхолдерами засвідчила, що Яценко Т. запропонувала ОК32 «Управління персоналу» замість «Кадрове діловодство» та «Документаційне забезпечення управління». Бугакова О. з огляду на потребу формування медіатеки у бібліотеці гімназії запропонувала для підсилення знань із візуалізації культури об'єднання курсів «Естетика» і «Теорія і історія мистецтв». Алексеєнко А. порекомендувала залишити ОК19 «Архівознавство» замість 2-х навч. дисциплін «Архівознавство» та «Теорія і практика архівної справи» з метою формування цілісних знань із розвитку архівної справи. Глазунова Л. підтвердила участь в обговоренні ОП, звернула увагу на укладенні договору про співпрацю із ЗВО, зробила наголос на потребі врахування вимог сучасного інформаційного суспільства при підготовці фахівців. Згідно протоколу засідання кафедри від 14 травня 2020 року (завантажений у систему документ) Л. Глазунова запропонувала введення РН21. Згідно цього ж протоколу за рекомендацією В.Г. Конарева введено ОК14. До складу розробників ОП 2020 р. залучено здобувачку вищої освіти, студентку з курсу Матвієнко А. На зустрічі А. Матвієнко наголосила, що ОП обговорювалася на засіданні наукового гуртка, брала участь в обговоренні на засіданні кафедри, не акцентувала при цьому на те, що саме запропоновано. Д. Зайцева підтвердила участь в обговоренні ОП. До розроблення ОП були задіяні також НПП кафедри (завантажені документи у систему НА) (засідання кафедри від 26 грудня 2019 р.; засідання кафедри 20 лютого 2020 року, де уточнено РН11, РН16 і РН18, додано ВК «Мультимедійні технології в інформаційній діяльності»). Пропозиції стейкхолдерів було розглянуто на засіданнях кафедри (витяги з протоколу від 03.10.2019, 28.11.2019, 26.12.2019, 20.02. 2020, 16.04.2020, 14.05 2020, 25.03.2021). Згідно студентських опитувань у 2020-2021 р. запропоновано здійснити модернізацію ОП до сучасних вимог суспільства,

ввести дисципліни на англійській мові, збільшити кількість годин на практичні заняття; уникати дублювання тем за ОК. Проект оновленої ОП розміщено для громадського обговорення (<https://cutt.ly/2blQhgo/>). У результаті введено наступні ОК: ВК 9 Minor 2. Релігія в системі соціальних комунікацій; ВК 3 Англійська мова як іноземна; ОК 3. Екологія та БЖД в інф. діяльності, охорона праці та цивільний захист, ОК6, ОК7, ОК, 15, ОК 18, ОК 16, ОК 21, ОК 28.

### **3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.**

ПРН передбачають найновіші знання про основні закономірності розвитку сучасної інформаційної, бібліотечної та архівної сфери, вміння застосовувати їх для розв'язування фундаментальних та прикладних проблем у галузі. ЕГ констатує, що ОП оновлювалася протягом 2017-2020 рр. шляхом зміни окремих ОК (у т.ч. – вибіркових), так і змісту (ПРН та фахових і загальних компетентностей), що відповідало тогочасним тенденціям розвитку спеціальності, нормативним змінам. Найбільших змін, на погляд ЕГ, ОП зазнала у 2020 (протокол засідання кафедри від 20.02.2020 р.) у зв'язку із вимогами «сучасного інформаційного суспільства щодо опанування технологіями організації фахової діяльності в галузі міжнародних комунікацій, зокрема аерокосмічної», що відобразилось у відповідних результатах навчання. При розробці ОП редакції 2020 року група забезпечення здійснила аналіз аналогічних ОП у вітчизняних та закордонних ЗВО (витяг з протоколу кафедри №3 від 01.11.2019). Зокрема, НПП проаналізували ОП ОС «бакалавр», визначивши особливості ХАІ (за прикладом збільшено кількість практичних навичок зі слів гаранта), Харківської державної академії культури, Школи бібліотечно-інформаційних досліджень інституту бібліотекознавства Філіппінського університету, університету Південного Міссісіпі, Болгарського університету бібліотекознавства, хоча жодна з програм не була взята за взірць. ЕГ встановила, що цілі ОП відповідають тенденціям розвитку ринку праці, (згідно з протоколу засідання кафедри від 20.02.2020, звіту СО, розмов із стейкхолдерами (Л. Глазунова, яка підкреслила напрямки цифровізації суспільства)) відповідають потребам розбудови в Україні інформаційного суспільства. Під час формування цілей та ПРН ОП значна увага приділялася регіональному контексту з урахування стратегії розвитку Харківської області, яка передбачає підвищення якості життя населення регіону та визначає компетенції здобувачів ВО. При розробці програми враховано специфіку підприємств авіаційної галузі та галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи в наступних результатах навчання: РН5, РН6, РН11, РН12, РН15, РН17, РН20, РН21, що забезпечено ОК4, ОК5, ОК16, ОК19, ОК21, ОК22, ОК23, ОК24, ОК25, ОК26, ОК27, ОК29, ОК31ОК30, ОК33 ОК34-ОК37. Стейкхолдер Л. Глазунова відзначила напрямки цифровізації культури у регіоні. Як засвідчує звіт самооцінювання «регіональний аспект враховано при вивченні специфіки розвитку культури, науки й освіти Харківського регіону та всієї Слобожанщини». Доказів щодо аналізу конкурентоспроможності ОП на ринку праці у регіональному контексті у період 2017-2020 рр. не вдалося встановити. У ході інтерв'ю із стейкхолдерами (Алексеева А., Глазунова Л.) підкреслено, що випускники ОП Харківської державної академії культури та ХАІ не є конкурентами та мають різну специфіку, що підтверджує їхню унікальність. Усі роботодавці у ході зустрічей відзначали високий рівень підготовки фахівців, відповідальність, унікальні навички, пов'язані із даною ОП.

### **4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.**

Аналіз освітніх компонентів та ПРН засвідчив, що ОП 2017 (<https://cutt.ly/LblntfT>) враховувала тенденції розвитку галузі і спеціальності у сфері інформаційно-комунікаційних технологій, що відображено у таких у таких ЗК, як ЗК3, ЗК5-6,8; ФК1-13, ПРН1-11. Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» затверджено наказом МОН України 12.12.2018, ЕГ встановила, що ОП редакції 2019 року та 2020 року розроблені відповідно до вимог Стандарту і дозволяють досягти програмних результатів навчання, визначені цим Стандартом. Для підсилення унікальності ОП розробники додатково включили ПРН 20 (у ОП 2019) (<https://cutt.ly/tblnyab>) та ПРН 20-21 (у ОП 2020) (<https://cutt.ly/5blnuq9>), які дозволяють розширити прикладні результати навчання у інформаційно-сервісній діяльності та у галузі міжнародних комунікацій. У досягненні ПРН2 «Упроваджувати та використовувати комунікаційні технології у соціальних системах, мультимедійне забезпечення інформаційної діяльності, технології веб-дизайну та веб-маркетингу», у частині «веб- маркетингу» варто підсилити відповідними ОК чи хоча б темами. На зустрічі із НПП було вказано, що його частково забезпечують ОК «Ділові комунікації», «Основи естетики і художньої культури» (Прилуцька А), а також у розрізі відповідних ОК, що забезпечують Чухрай А., Шленьова М. ЕГ проаналізувала наявні у доступі РНП вважає, що цю частину ПРН варто підсилити. Водночас, проект ОП 2021 р. (<https://cutt.ly/hblngrh>) містить нові ОК 18, 20, 28 що підсилюють компетентності фахівця сучасного інформаційного суспільства щодо опанування технологіями організації фахової діяльності. РНП з цих ОК відсутні на сайті.

#### **Загальний аналіз щодо Критерію 1:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.**

Цілі освітньої програми ОП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» відповідають місії НАУ «ХАІ», що визначає стратегічні напрями університету. ОП постійно вдосконалювалася, про що свідчать зміни в ОП редакцій 2017-2020 років. Є проєкт ОП 2021, що підвищує її відповідність новим процесам інформатизації та розвитку інформаційного суспільства. Розвитку ОП сприяла співпраця зі стейкхолдерами, яка посилилась у зв'язку із введенням в дію галузевого Стандарту та затвердженням нової ОП (2020 р.).

### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.**

Слабо виражена співпраця з академічними спільнотами українських ЗВО. ЕГ рекомендує: розробити план заходів відповідно в межах планованих до підписання угод з Одеським національним університетом «Одеська політехніка», Івано-Франківським національним університетом нафти і газу для запровадження співпраці з вивчення та обміну досвідом з академічною спільнотою. Недостатня обізнаність роботодавців із механізмом обговорення ОП через офіційний сайт ХАІ. ЕГ рекомендує заохочувати стейкхолдерів використовувати функціонал сайту ЗВО, де оприлюднено проєкт ОП, з метою активного надання пропозицій для удосконалення освітнього процесу

### **Рівень відповідності Критерію 1.**

Рівень В

### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.**

ЕГ встановила, що ОП має чітко визначені цілі, що передбачають підготовку фахівців для галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи, формування в них здатності надавати інформаційні послуги у різних підсистемах соціальних комунікацій. ОП відповідає місії та стратегії ЗВО, де визначено пріоритетним розвиток аерокосмічної галузі в Україні, потребу її інформаційно-сервісного обслуговування. ЕГ констатує, що в ОП чітко визначений фокус програми. Перспективні напрями розвитку ЗВО на 2030 р. створюють можливості подальшого вдосконалення ОП, що простежується в оновленій ОП у редакції 2021 р. Залучення стейкхолдерів має реальний характер, в ОП взято до уваги їхні пропозиції (зокрема, роботодавців, академічного персоналу, студентів). ОП враховує галузевий та регіональний контекст. ОП є конкурентноздатною, бере до уваги тенденції розвитку сучасного інформаційного суспільства, опанування технологіями організації фахової діяльності в аерокосмічній галузі. Програмні результати навчання за ОП «ІБАС» відповідають результатам навчання Стандарту вищої освіти. ОП відповідає за цим критерієм рівню В. Виявлені недоліки є несуттєвими.

### **Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:**

**1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).**

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для рівня вищої освіти «бакалавр» і відповідного стандарту вищої освіти та становить 240 кредитів. На дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти відводиться 60 кредитів.

**2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.**

Зміст ОП чітко визначений, ОК, що включені до ОП, взаємопов'язані, логічно структуровані і дозволяють досягти заявлені цілі та ПРН. ПРН ОП гармонійно пов'язані із фаховими компетентностями. Кожен ПРН гармонічно набувається здобувачами різними ОК (п.6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами ОП), в робочих програмах яких, чітко зазначено які програмні компетентності та ПРН здобувають студенти (посилання на сторінку ОП, зокрема, освітні компоненти: <https://cutt.ly/ZvPATko>). Наприклад, ПРН 14 «Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову й електронну комунікацію українською мовою й/або однією з іноземних мов» чітко корелює із загальними компетентностями, зокрема, із ЗК4, ЗК5 та набуваються такими ОК: ОК1, ОК6, ОК7, ОК12, ОК25, ОК32 та ОК37. Достатню роль відведено і до формування компетентностей гуманітарної складової: ОК1, ОК 2, ОК 6, ОК 7, ОК 8, ОК 9, ОК 12, ОК 13, ОК 15. У даній ОП немає ситуації, коли певні ПРН забезпечуються виключно за рахунок ОК вільного вибору здобувача. В ХАІ

створені галузеві методичні комісії, які збираються щоп'ятниці на засіданні, де переглядаються та, за потреби, оновлюються ОП відповідно до законодавства України та відповідного стандарту.

### **3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).**

Зміст ОП відповідає об'єкту вивчення: інституції та інфраструктура, що забезпечують створення, розповсюдження, акумулювання, зберігання, архівування, доступ до інформації та знань у будь-яких форматах; теорії, процеси, технології та стандарти, що сприяють формуванню, підтримці та використанню інформаційних ресурсів установ, бібліотек та архівів. Вивчення інформаційної, бібліотечної та архівної справи ґрунтується на формуванні і розвитку професійних компетентностей і результатів навчання як основи підготовки здобувачів для забезпечення їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку надання інформаційних продуктів і послуг в інформаційно-сервісній галузі в різних сферах системи соціальних комунікацій, зокрема, у наукоємній аерокосмічній галузі діяльності. До обов'язкової компоненти ОП входять: ОК1-ОК37, які зазначені відповідно до їх логічного вивчення протягом навчання, по семестрах. Вибіркова компонента освітньої складової ОП призначена для індивідуалізації професійної підготовки здобувачів та включає перелік обраних студентами дисциплін із загальних вибіркових компонент: ВК1.1, ВК1.2 – ВК 14.1, ВК14.2, які також зазначені відповідно до їх вивчення, по семестрах. Під час обговорення у фокус-групах із здобувачами та випускниками, ЕГ пересвідчилась, що навчання є дійсно студентоцентрованим. Здобувачам, закладаються основи для безперервного продовження освіти протягом, усього життя. Навчання складається з комбінації лекцій і практичних занять, виконання курсових робіт, проходження ознайомчої, навчальної та виробничих практик на підприємствах. Зміст ОП відповідає методам, методикам та технологіям, якими має оволодіти здобувач для застосування на практиці, а саме: методи та технології інформаційної, бібліотечної та архівної справи; методи та технології формування й використання інформаційних, бібліотечних та архівних ресурсів, керування документальними процесами, аналітико-синтетичної переробки документної інформації, комплексного аналізу діяльності інформаційних, бібліотечних та архівних установ. ЕГ пересвідчилась, що навчання здійснюється на базі сучасного інформаційно-комунікаційного обладнання: комп'ютерне, мережеве та програмне забезпечення, мультимедійні засоби; СЕД, електронні бібліотеки та архіви; бібліотечно-інформаційні систем, зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

### **4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.**

У ХАІ розроблена та реалізується політика стосовно формування індивідуальної освітньої траєкторії (положення: «Про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін» (<https://tip.de/cwe9>), «Про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/kttf>). Вибіркові курси поділені на блоки: гуманітарний, математичний, блок-майно́р та історичний (<https://cutt.ly/9vRINlj>). У ХАІ існують близько 50 індивідуальних курсів (поза межами ОП) на вибір. Вибір майно́рів та окремих курсів здійснюється в системі «ПЛЛОТ» (авторська розробка ЗВО) (ЕГ пересвідчилась у роботі цієї системи). Для вирішення проблем із малочисельними групами, при виборі курсу, студенти встановлюють пріоритетність за п'ятьма дисциплінами і, таким чином, формуються збірні групи. Інформація про вибрані курси формується у індивідуальні навчальні плани (ІНП) здобувачів (ЕГ було продемонстровано декілька ІНП здобувачів за 2017, 2018, 2019 та 2020 роки, що завантажені у системі НА). Студенти підтвердили, що у ХАІ практикується ІНП здобувача (зокрема, Зайцева Д.А., 3-й курс, денна форма), де відображаються усі курси, що вивчаються. Також здобувачі наводили конкретні приклади вибіркових курсів та підтвердили, що вибір здійснюється індивідуально через програму «ПЛЛОТ». За словами здобувачів, про вибіркові курси їм розповідають: гарант ОП, заступник завідувача кафедри, заступник декана, також студенти у доступній та зручній для них формі ознайомлюються із коротким викладом курсу та портфоліо викладачів (<https://cutt.ly/BvR8pdz>). Здобувачі підтвердили, що мають можливість вибирати на початку весняного семестру із чотирьох зазначених блоків. Здобувачі ЗФ навчання (Шпаченко Н.С., 2 курс та Климович С.В., 4 курс) засвідчили, що система вибору є аналогічною як і для студентів денної форми навчання. Випускниця 2016 року даної ОП, Сікульська Катерина, яка продовжує навчання у США, підтвердила можливість вибирати курси ще в період свого навчання. ЕГ було надано докази роботи системи «ПЛЛОТ» (скріни, відео) де студенти після верифікації у системі формують свою ІТН. Здобувачі можуть вибирати і поза межами ОП, але є особливість: додатково повинні написати заяву на ім'я декана факультету. Іншими способами формуванні ІТН, за словами студентки 1 курсу денної форми навчання, Калашнікової Г.В., є відвідування різних курсів, вебінарів (наприклад «спікінг клуб», тренінг з «тайм менеджменту», «ораторське мистецтво» та ін.), здобувачка 1 курсу денної форми навчання, Рюма Я.Т., зазначила, що практикуються вибір форм подачі матеріалу: доповідь, стаття чи інше і це також допомагає формувати ІТН. Крім того, студенти можуть вибирати і викладача, у межах навчальної дисципліни та вибирати певні види робіт і форми навчальної діяльності. За словами начальника навчально-методичного відділу, Романова М.С., у ХАІ проводиться подальша робота із збільшення вибіркових курсів поза межами ОП.

### **5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.**

У ХАІ за ОП 2020 передбачено виконання практичних завдань за кожною навчальною дисципліною та проходження навчальної практики в 2 семестрі (ОК34, 3 кр.), ознайомчої практики в 4 семестрі (ОК35, 3 кр.) та виробничої практики в 6 семестрі (ОК36, 3 кр.) із загальним обсягом 9 кредитів ЄКТС. Навчальна практика формує такі компетентності: ЗК3, ЗК4, ЗК10, ФК2, ФК6, ФК12; ознайомча практика – ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ФК1, ФЛ3, ФК4, ФК8; виробнича практика – ЗК2, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ФК3, ФК5, ФК7, ФК8, ФК12 та ФК16. Здобувачі ОП за допомогою відділу сприяння працевлаштуванню студентів і випускників та/або самостійно обирають місце практики. Здобувачі підтвердили, що обирають там де їм зручно і цікаво. Базами практики є установи, що відповідають вимогам сучасності, зокрема: ХДНБ ім. В. Г. Короленка, ЦДНТА України, Територіальний центр надання соціальних послуг Московського р-ну м. Харкова, ДП «Антонов», ДП «Харк. держ. авіац. виробниче підприємство» та ін. (<https://k801.khai.edu/>). Як переконалась ЕГ, здобувачі для виконання практичних завдань відвідують бази практик і поза межами визначеної практики. Наприклад, майстер-класи та екскурсії у ХДНБ ім. В. Г. Короленка. Викладачі запроваджують сучасні практики, зокрема, у курсах: «Ділові комунікації» використовується система тренінгів і в т.ч. дистанційному форматі, «Основи естетики та художньої культури» праця із аналітичним дослідженням сайту АТ «Мотор Січ», на базі ДП Антонов здобувачі вивчають досвід рекламної та іміджевої політики та ін. ЕГ було надано відгуки керівників практики від підприємства, звіти з проходження практики, протокол засідання кафедри №9 від 11.04.2019 «Про організацію та проведення практики студентів 1-3 курсів» та протокол засідання кафедри №10 від 16.04.2020 «Про підготовку організації проходження практики студентами 1-4 курсів» (документи завантажені у системі НА). Проводиться опитування стосовно задоволеності практичною підготовкою. ЕГ було продемонстровано анкету для опитування, де є запитання № 6 «Якими професійно-практичними дисциплінами, на Вашу думку, слід доповнити ОП?» та запитання №7 звучить: «Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?» і результати опитування: 2019-2020 та 2020-2021 років. На запитання №6 13 осіб відповіли «так», 9 – «ні», 12 – «частково» у 201-2021 році і, відповідно у 2020-2021 році: а запитання №6 31 особа відповіла «так», 5 – «ні», 6 – «частково». ЕГ було надано: протокол засідання студентського наукового гуртка (№ 5 від 05.02.2020) з «Результатами обговорення анкетування серед здобувачів вищої освіти щодо якості і актуальності освітніх програм, їх компонентів»; витяг з протоколу №5 від 18 грудня засідання Вченої ради «Про підсумки соціологічного дослідження серед студентів 2-4 курсів...», витяг з протоколу №6 від 22 січня засідання Вченої ради «Про розгляд інформації щодо підсумків соціологічного дослідження серед студентів першого курсу «Першокурсник-2019». Дані документи завантажені у системі НА.

## **6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.**

Здобувачі ХАІ за даною ОП реалізують розвиток соціальних навичок, зокрема, на підставі Положення «Про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін і порядок формування індивідуального навчального плану студента в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»», п.2 «Реалізація права вибору студентами навчальних дисциплін» цього Положення (<http://surl.li/qlbm>), а саме: студенту пропонується реалізувати досягнення своїх цілей через вибір дисциплін із блоків, за допомогою яких набуваються неспеціалізовані компетентності, важливі для кар'єрного зростання, набуття навичок, необхідних для соціалізації (soft skills); вибір одного з блоків дисциплін Minog з переліку запропонованих на вибір блоків; вибір окремих навчальних дисциплін з переліку запропонованих на вибір дисциплін. ОП 2020 заявленої спеціальності дозволяє забезпечити набуття здобувачами соціальних навичок, а саме: н.д. «Управління персоналом»: навички комунікації, лідерство, критичне мислення і робота у команді; «Інформаційна культура»: розширення світогляду, навички комунікації; «Українська мова»: комунікація державною мовою, культура спілкування, лідерські якості та ін.

## **7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).**

У відомостях про самооцінювання ОП наведено інформацію про врахування вимог професійного стандарту. За поясненням гаранта ОП, інформація у цьому пункті наведена помилково. Професійного стандарту у галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа немає.

## **8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.**

Співвідношення обсягу окремих ОК ОП із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти регулює «Положення про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/kttf>) та «Положення про формування робочої програми навчальної дисципліни» (<http://surl.li/kttj>). Враховуючи поступову інтеграцію вітчизняної системи до європейської та світової освіти, у ХАІ відбувається поетапне скорочення аудиторних занять та збільшення годин на практичну та самостійну роботу здобувача (наприклад, у курсі «Архівознавство»: теоретичні заняття 2 год на тиждень, практичні – 3 год). У навчальному плані збалансовано навчальну роботу відповідно до кількості кредитів, система «Ментор» (власна інформаційна система для проведення занять і комунікацій в ХАІ) передбачає перевірку різного виду завдань, тестових, можливість отримати розгорнуту відповідь на окремі види запитань, чи виконання контрольних завдань: аудиторних та самостійних. НППП регулярно радяться із студентами стосовно їх навантаження. В свою чергу



здобувачі підтвердили даний факт. Здобувачка Гришкун О.Г. повідомила, що самі викладачі запитують стосовно завантаженості. За інформацією здобувачів, вони не перенавантажені. Реальний обсяг навантаження визначається у межах 33-50 %% на аудиторне навантаження, решта – самостійна робота. У ХАІ визначено загальноуніверситетську норму на курсові проекти – 2 кредити і обсяг завдань формується таким чином, щоб врахувати цю норму. Також визначено норму: 1 кредит це одна академічна година на тиждень протягом семестру. Через анкетування, кураторство та інші механізми регулярно проводиться дослідження стосовно завантаженості здобувачів.

**9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.**

Підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою на даній ОП не здійснюється

**Загальний аналіз щодо Критерію 2:**

**Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.**

Освітній процес відбувається із застосуванням сучасних власних інформаційно-комунікативних технологій та обладнання. Розроблена і розвивається політика формування у здобувачів соціальних навичок, здобувачі мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію. Навчання у ХАІ є практично та студентоорієнтованим. НППІ застосовують сучасні форми та методи навчання.

**Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.**

Недостатній вплив здобувачів на наповнення переліку вибіркових навчальних дисциплін. ЕГ рекомендує: розширити перелік вибіркових навчальних дисциплін поза межами ОП та активно інформувати про них здобувачів; залучати здобувачів до формування бази вибіркових навчальних дисциплін на постійній основі, зокрема, через анкетування, де б здобувачі могли пропонувати ввести у перелік вибіркових курсів ті чи інші дисципліни.

**Рівень відповідності Критерію 2.**

Рівень В

**Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.**

ОП за критерієм 2 відповідає рівню В. Наведені недоліки не є порушенням нормативних вимог та не перешкоджають набуттю компетентностей здобувачем, рекомендації націлені на вдосконалення; здобувачі реально вибирають ОК, реалізують свою індивідуальну освітню траєкторію.

**Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:**

**1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.**

Правила прийому до Харківського національного інституту Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (ХАІ) на ОП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень і оприлюднені на офіційному веб-сайті (<https://cutt.ly/8blnhkF>) У звіті самооцінювання подано помилкове посилання. Правила прийому є доступні для розуміння потенційних вступників, на чому наголошували самі здобувачі (І. Казарцева, Д. Зайцева). Обмежень або привілеїв щодо вступу до навчання на ОП не виявлено. Сайт доступний, навігація зручна.

**2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.**

У дод. 4 Правил (<https://cutt.ly/SblncIW>) визначено перелік конкурсних предметів ЗНО для вступу на перший курс за ОПІ у 2021, встановлено вагові коефіцієнти предметів сертифікату ЗНО та документа про ПЗСО. На думку в.о. відповідального секретаря приймальної комісії, завідувача кафедри А. Прилуцької, враховуються вимоги до рівня знань з історії України, необхідного для ефективного засвоєння ОП, тому коефіцієнти на 2021 р. сформовано таким чином: 1. Українська мова та література – 0,2. 2. Історія України – 0, 5. 3. Математика / іноземна мова / біологія / географія / фізика / хімія – 0,2 . Оскільки це ОП гуманітарного спрямування, то коефіцієнт ЗНО з математики менший. Мінімальний конкурсний бал для допуску до участі в конкурсі для вступу на бюджет у 2020–2021 рр. – 125 балів. ЕГ встановила, що при вступі на бакалаврат даної ОП на базі молодшого спеціаліста передбачено вступне письмове фахове випробування (<https://cutt.ly/AbInV3y>). Конкурсний бал для вступу на спеціальність за предметом, що відображає знання «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», не менше 120 балів. На відкритій зустрічі випускник Д. Рябовол вказав, що складав фахове випробування із комплексного іспиту, що включав діловодство, архівознавство, українська мова (за професійним спрямуванням), що підтверджено Програмою. ЕГ вважає, що вступне фахове випробування має чітко відповідати спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа та включати бібліотекознавчий складник.

### **3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

ЕГ встановила, що у ЗВО є відповідна нормативно-правова база та її знання усіма учасниками освітнього процесу визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Помічник ректора з інноваційної діяльності Маркович С.Є, Штеймліер І.О. (відповідальна за міжнародну співпрацю) наголошували на можливостях академічної мобільності, укладених договорах з Китаєм Туреччиною та ін. У Харківському національному інституті Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, питання академічної мобільності регламентовано Положенням про академічну мобільність здобувачів та аспірантів (<https://cutt.ly/oblncr>), Положенням про організацію освітнього процесу в ХАІ (<https://cutt.ly/tblnEqN>), Положенням «Про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці» (<https://cutt.ly/3blnYuU>), також у цьому положенні прописано порядок визнання результатів неформальної освіти. Нормативні документи визначають порядок визнання результатів навчання для студентів, набутих як у формальній освіті (академічна мобільність студентів на території України чи поза її межами, для студентів, які переводяться, поновлюються з інших ЗВО (вітчизняних чи іноземних), так і неформальній та/або інформальній освіті. Порядок визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності студентів університету в іноземних ЗВО також визначається у п 5. Положення про академічну мобільність здобувачів та аспірантів. Як зазначив Романов М.С., керівник навчально-методичного відділу, основні труднощі у реалізації академічної мобільності полягали у перезарахуванні, тому відійшли від принципу перезарахування окремих ОК до перезарахування ПРН. Випадків перезарахування результатів навчання, що відповідають цим критеріям, на даній ОП не виявлено. Під час зустрічі з бакалаврами було з'ясовано, що орієнтуються у можливостях академічної мобільності випускники бакалаврату (Ставицька А., Мамаєва А.), бакалаври (Д. Зайцева, М. Дерев'ягіна); викладачі (Прилуцька А. Карпенко О. та ін.) підтвердили поінформованість учасників освітнього процесу з можливостями і правами, які надає академічна мобільність. Спількування із здобувачами засвідчило, що вони в цілому ознайомлені із змістом академічної мобільності, проте ніхто не наголошував на потребі подавати документи на конкурс та реального використання цієї можливості.

### **4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється «Про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці» (<https://cutt.ly/xblnOCy>), що розміщене у вільному доступі на офіційному сайті університету. Як засвідчують проведені зустрічі, аналіз звіту самооцінювання, про можливість й умови зарахування таких результатів навчання студентів повідомляють на зустрічах, які проводить деканат та викладачі на початку вивчення дисциплін. Під час розмови зі здобувачами вищої освіти виявлено їхню поінформованість щодо неформальної освіти (Зайцева Д.), у той же час ці можливості не використовуються (Шепелева М.), заступник декана зі спеціальності звернула увагу, що студентам говорять про можливість використання для навчальних цілей освітньої платформи Prometheus.

### **Загальний аналіз щодо Критерію 3:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.**

ЕГ встановила, що у Харківському національному інституті Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» є необхідні локальні документи, які забезпечують чіткі та прозорі правила вступу на ОП. На сайті розміщено інформацію про вступні випробування, перелік сертифікатів, програми

до вступу на базі молодшого спеціаліста. Абітурієнти ОП «ІБАС» мають змогу попередньо ознайомитися з правилами вступу на бакалаврат. Спількування із здобувачами підтвердило, що вони ознайомлені з процедурою визнання ПРН, отриманих в інших ЗВО за програмами національної та міжнародної академічної мобільності. ЗВО має чітку і зрозумілу процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.**

Фахові вступні випробування на базі молодшого спеціаліста недостатньо повно відбивають специфіку спеціальності у частині бібліотечного спрямування. Рекомендація ЕГ: розглянути можливість включити до фахового вступного випробування дисципліни бібліотечного циклу, які б повністю відображали специфіку спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». На ОП слабо розвинена внутрішня та міжнародна академічна мобільність здобувачів. ЕГ рекомендує: підписати угоди про співробітництво із вітчизняними та зарубіжними університетами-партнерами, де передбачити напрями академічної мобільності для даної ОП; для популяризації неформальної та інформальної освіти серед здобувачів пропонується НПП посилити інформування через просвітницькі заходи про форми і умови перезарахування результатів навчання, роз'яснюючи їх важливість для подальшого професійного зростання.

### **Рівень відповідності Критерію 3.**

Рівень В

### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.**

ОП за критерієм 3 відповідає рівню В. ЕГ констатує, що доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання відповідають вимогам, є знання процедурних аспектів. Студентами продемонстровано розуміння правил вступу на ОП, які є чіткі та прозорі, не містять дискримінаційних положень та, на думку ЗВО, враховують вимоги до рівня знань, необхідних для ефективного засвоєння ОП. Виявлені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають здобувачам набувати ПРН.

### **Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:**

#### **1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.**

На підставі Положення про організацію освітнього процесу в ХАІ (<https://cutt.ly/nblQTQV>) та ін. освітній процес здійснюється за формами: навчальні заняття (лекції, семінари, практичні заняття), самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Принципи академічної свободи прописано у Статуті ХАІ. Спількування з усіма стейкхолдерами ОП засвідчив, що її розробники орієнтуються на надання якісної підготовки. Проведені інтерв'ю підтвердили, що форми і методи відповідають отримуваному рівню освіти та програмним цілям і завданням. ЕГ встановила, що переважають найефективніші методи: ігрове навчання, мультимедійні та дискусійні лекції, майстер-класи, вебінари, кейси тощо (зі слів здобувачів Ніколенко І., Безродний М., Зайцева Д., Котенко С.); (НПП Гавриш І., Телюпа О., Парафійник Н.). З цієї метою викладачі постійно підвищують свою кваліфікацію (Прилуцька А., Карпенко О.), про що свідчать (наукові публікації, навчально-методичні матеріали, отримані сертифікати (завантажені документи у системі), заплановано нові видання (зі слів М. Жидко про підготовку колективної монографії із випусковою кафедрою «Людина у просторі сучасних цифрових технологій»). Написання двох курсових робіт дає можливість запроваджувати нові аспекти розв'язування завдань в системах, що пов'язані з інформаційною, бібліотечною та архівною справою, звертаючи увагу на науково-технічне документознавство, що вирізняє дану ОП. Ще однією особливістю ОП є акцент на формування практичних навичок здобувачів (види практики: навчальна, ознайомча, виробнича) (Карпенко О.). ЕГ встановила, що проходження практик, перелік тем курсових робіт, індивідуальних завдань, бакалаврських робіт формуються з урахуванням забезпечення ПРН та відображають специфіку галузі. На ОП встановлено тісний контакт із НПП (студентки Мамаєва А., Матвієнко А.). Існує можливість кожному здобувачеві обирати тему курсової чи бакалаврської роботи, бази практики (Пивовар Д., Рябовол Д.) Я. Рюма наголосила, що для підведення підсумків навчального курсу (атестація) можна використовувати різні форми виконання завдань – написання статті, виголошення доповіді. Студент вільний у виборі навчальної траєкторії. Проведені опитування щодо якості і актуальності освітніх програм (2019-2020 рр; 2020-2021 рр.) серед здобувачів ВО показали, що рівень задоволеності здобувачів якістю ОП є достатнім, та дозволили виявити напрями подальшого вдосконалення (завантажений у систему НА документ). Витяги з протоколів засідання кафедри №5 від 26.12.2019, №10 від 25.03.2021, засідань Вченої Ради (№5 від 18.12.2019, №6 від 22.01.2020, №8 від 24.03.2021), наукового гуртка №5 від 05.02.2020, №8 від 31.03.2021 засвідчують про обговорення і реагування щодо рівня задоволеності здобувачів та випускників компетентностями, здобутими під час

підготовки за ОП. З аналізу інтерв'ю НПП (Телюпа О., Прилуцька А., Шленьова М) ЕГ зроблено висновок, що надається можливість повної академічної свободи.

## **2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).**

Усі учасники освітнього процесу мають змогу отримувати інформацію про цілі, зміст, очікувані результати навчання, порядок і критерії оцінювання в межах окремих ОК, що міститься в РНП, програмах практик, методичних рекомендаціях щодо підготовки кваліфікаційної роботи. Інформація знаходиться у вільному доступі на офіційному сайті (<https://cutt.ly/oblnCsn>). ЕГ встановлено, що організація освітнього процесу підготовки фахівців ОП «ІБАС» відбувається на підставі чинного законодавства та нормативних документів (ЗУ «Про вищу освіту», Положення «Про організацію освітнього процесу»; навчальний план; РНП; графіка організації освітнього процесу; Положення «Про рейтингове оцінювання досягнень студентів», Положення про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін, Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці) (<https://cutt.ly/6bln1kg>) тощо. РНП всіх ОК ОП надають стислу інформацію про політику освітнього процесу. Інформація про порядок проведення поточного і підсумкового контролю, оцінювання рівня навчальних досягнень, набуття фахових компетентностей спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» відповідає вимогам ЄКТС. ЕГ встановила на підставі проведених інтерв'ю, відбувається постійна комунікація з НПП (Казарцева І., Мамаєва А.), науковими керівниками курсових/бакалаврських робіт. Здобувачі освіти підкреслили (Рюма Я., Калашнікова Г.), що від першого заняття ознайомлені з політикою курсу, використовуючи посилання на офіційний сайт, на онлайн-курс, месенджер-групах курсу, форум, онлайн-консультація, чат, викладачі застосовують віртуальне навчальне середовище Mentor (LMS Moodle), ZOOM. Тестовий контроль відбувається у системі Mentor (LMS Moodle). Графіки організації навчального процесу розміщені на дошках оголошень та на сторінці факультету; розклад навчальних занять, форм підсумкового контролю представлено в електронному вигляді Також у Telegram Messenger створено бот @LibraryKHAI\_bot «Науково-технічна бібліотека ХАІ» (<https://library.khai.edu>), який дозволяє в зручному режимі ознайомитись із РНП. Комунікація викладач-студент характеризується дружньою і родинною атмосферою; добре розвинений інститут кураторства, НПП супроводжують студента на всіх етапах навчальної та позанавчальної діяльності, стимулюють розвиток м'яких навичок; НПП надають консультації в аудиторній та позааудиторний час, підтримуються тісні зв'язки із випускниками, студентам подано чітку і зрозумілу інформацію провадження освітньої діяльності на ОП, заохочують працевлаштування за спеціальністю. Загалом під час зустрічей здобувачі відповідали, що задоволені формами і методами навчання (Дерев'ягіна М., Шпаченко Н.). Як підкреслили здобувачі (Матвієнко А.) опитування щодо якості і актуальності освітніх програм, задоволеності здобувачів формами і методами навчання проводяться регулярно.

## **3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.**

НПП відзначали (Прилуцька А., Карпенко О), що поєднання навчання та досліджень відбувається під час підготовки студентів до практичних (семінарських), лабораторних занять, самостійної роботи, індивідуальних завдань. І. Гавриш наголошено, що наукові дослідження включені у навчальний процес. ОК Основи науково-дослідної діяльності формує дослідницькі навички. ОП передбачено виконання двох курсових робіт та бакалаврської роботи. У ході зустрічей з фокус-групами з'ясовано, що функціонує науковий гурток. За словами студентів Казарцевої І. та Матвієнко А., засідання гуртка проводяться щомісячно. У завантажених у систему документах є витяги з протоколів засідання №3 від 13.11. 2019, №8 від 31.03. 2021, що засвідчують напрями роботи. Основний фокус роботи сконцентровано на участі у круглих столах, конференціях. Здобувачі не вказували, чи беруть участь у науково-дослідній темі кафедри. Під час відкритої зустрічі ЕГ пересвідчилась у здійсненні апробації досліджень на міжвузівських семінарах, участі у круглих столах здобувачів, розвитку критичного мислення через написання есе. Здобувачі Замелюхіна А., Казарцева І., Ніколенко І. відзначили участь у щорічній міжнародній конференції, у наукових заходах кафедри, ЗВО. Рюма Я. наголосила, що для підведення підсумків навчального курсу (атестації) можна використовувати різні форми виконання завдань – написання статті, виголошення доповіді. Як засвідчують завантажені документи, здобувачі практикують виконання індивідуальних досліджень. Згідно індивідуального плану-графіку роботи І. Вороніної виконувалося науково-дослідне завдання «Організаційно-розпорядча документація як провідна у забезпеченні діяльності дошкільних закладів (10.2016-05.2017); О.Пашенко «Ведення особових справ на Харківському вагонобудівному заводі» (10.2018-05.2019р). Ці завдання включають опрацювання фахової літератури, аналіз проблеми, презентацію результатів (тези та доповідь на конференції). Студенти ОП взяли участь у роботі 6 наукових конференцій. У НДР акцентовано увагу на інформаційно-сервісну діяльність різних підсистем системи соціальних комунікацій, зокрема наукоємної аерокосмічної галузі. Здобувачі даної ОП активні у всеукраїнських олімпіадах зі спеціальності, вибороти призові місця: Мамаєва А. (2017), Мороз М. (2018). Дані щодо участі здобувачів ОП у конкурсах наукових робіт відсутні. Зайцева Д. відзначила доступ студентів до міжнародних наукометричних баз Scopus та/або Web of Science. На підставі інтерв'ю із НПП (Прилуцька А., Парафійник Н., Карпенко О.) визначено, що викладачі використовують широку палітру методів для залучення здобувачів до НДР (методи навчальних дискусій, критичного аналізу джерел, вирішення проблемних ситуацій, апробації своїх досліджень на міжнародних конференціях). Здобувачі розповіли про цікаві методи викладання на ОП, зокрема Безродний М. (інтерактивні методи), Котенко С. (творчі завдання, компаративний аналіз, аналіз першоджерел, 3D моделювання), Калашнікова Г. (виконання лабораторних робіт, створення сайту).

#### **4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.**

ЕГ встановила зі слів гаранта, завкафедри та НПП, що оновлення змісту освітніх компонентів ОПП здійснюється на постійній основі (щорічно). Відповідно до нормативних документів ХАІ РНП оцінюються за такими параметрами: зміст у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі з метою забезпечення актуальності програми; зміна потреб суспільства; робоче навантаження, навчальні досягнення та успішність здобувачів; ефективність процедур оцінювання здобувачів; очікування, потреби здобувачів щодо програми та задоволеність нею; навчальне середовище й служба підтримки здобувачів та їх відповідність цілям програми. До оцінювання освітніх програм, змісту освітніх компонентів залучаються НПП випускової кафедри, здобувачі, випускники, роботодавці. Зміст освіти НПП постійно оновлюється (Прилуцька А.), у т.ч. за результатами стажувань, тренінгів, роботи в наукових проектах, неформальної освіти тощо. З метою оновлення окремих елементів ОП робочою групою на чолі з гарантом програми, на постійній основі, здійснюється систематичний огляд та аналіз РПН щодо новітніх досліджень сучасної інформаційної, бібліотечної та архівної справи. На зустрічі із деканом гуманітарно-правового факультету М. Жидко відзначено про підготовку колективної монографії із випусковою кафедрою «Людина у просторі сучасних цифрових технологій». Декан підкреслив, що ОП розвивається, є «живим організмом», користується попитом у працевлаштування, НПП кафедри активний у проведенні наукових заходів. РНП розглядаються та затверджуються на засіданні кафедри документознавства та української мови на початку навчального року. У 2019 р. кафедрою документознавства та української мови було проведено внутрішній аудит програм (А. Прилуцька), у 2020/2021 н. р. в ОК «Інформаційно-аналітична діяльність» введено нові теми «Прогнозування в ІАД», «Оціночна діяльність в ІАД». Телюпа О., Парафійник Н. (збільшено практичні заняття у дисциплінах «Архівознавство». «Презентації в науково-технічній галузі»). На підставі вивчення рекомендацій стейкхолдерів у дисциплінах ОП зроблено акцент на необхідність володіння сучасними технологіями організації фахової діяльності в галузі міжнародних комунікацій, що відображає доданий РН21; увагу зосереджено на практичні вміння та навички в галузі професійної діяльності. Проведено розробку дистанційних курсів із навчальних дисциплін ОП ІБАС в системі Mentor (LMS Moodle). Щорічно переглядається тематика курсових та бакалаврських робіт, коригуються програми виробничих і навчальної практик. Карпенко О. наголосила що при оновленні ОК акцентується увага на доповненні списку рекомендованої для опрацювання літератури, внесенні до нього найновіших публікацій. ЕГ з'ясовано, що у РНП, що представлені на сайті ХАІ, подано список рекомендованої новітньої літератури з урахуванням власних наукових досліджень в межах навчальних дисциплін.

#### **5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.**

На фокус-зустрічі помічник ректора з інноваційної діяльності Маркович С.Є., відповідальна за міжнародну співпрацю Штеймільер І. відзначили, що ХАІ співпрацює за програмами академічних обмінів DAAD, Еразмус+, має численні договори із Китаєм, Туреччиною та ін. (<https://cutt.ly/fblmIjW>). Інформують НПП та здобувачів вищої освіти на ОП про можливості закордонного навчання і стажування, міжнародні конкурси, консультують щодо оформлення заявок на міжнародні проекти. Цей напрям регламентує Положення про акад. мобільність здобувачів та аспірантів. (<https://cutt.ly/iblmPI8>). Академічна мобільність передбачає участь студентів ХАІ у навчальному процесі ЗВО (в Україні або за кордоном), проходження навчальної або виробничої практики, проведення наукових досліджень з можливістю перезарахування в установленому порядку навчальних дисциплін, практик тощо. Академічна мобільність студентів ХАІ здійснюється на підставі укладення угод про співробітництво між ХАІ та іноземним ЗВО, між ХАІ та іншим ЗВО України. Викладачі та студенти мають безкоштовний доступ до наукометричних баз даних Web of Science та Scopus через веб сайт бібліотеки університету (Ставицька А.). Упродовж реалізації ОП міжнародне підвищення кваліфікації в Краківському економічному університеті проходила Гавриш І. (сертифікат завантажено у систему НА). Подано підтвердуючі документи участі у міжнародних конференціях, вебінарах НПП Прилуцької А., Медведь О., Карпенко О., Гавриш І. Програми подвійних дипломів на ОП немає. Голова студради університету Даниленко А. підкреслила, що ознайомлені із програмами академічної мобільності. На зустрічах із студентами (Ставицька А., випускн. 2018 р.) з'ясовано, що вони загалом ознайомлені із можливостями академічної мобільності, хоча не користуються і не пробували скористатися можливістю подати документи на конкурс. ЕГ встановила, що просвітницькі заходи щодо проведення реалізації академічної мобільності слабо розвинені на даній ОП. Випускова кафедри започаткувала он-лайн лекції гостьових професорів. З метою ознайомлення здобувачів ВО із світовими науковими здобутками у професійній діяльності, з міжнародними інформаційними ресурсами та БД відбувалися лекції, вебінари іноземних лекторів (вебінари з Гансом Ельбесхаузенем, поч. доц. Ін-ту комунікацій Копенг. ун-ту «Підприємництво – практико-орієнтоване фахове навчання і захоплюючий освітній феномен», «Користування антиплагиатною системою StrikePlagiarism.com і впровадження ефективних процедур моніторингу за якістю написання робіт», Польща) тощо. За ОП ІБАС міжнародний обмін здобувачами на момент акредитації не відбувся.

#### **Загальний аналіз щодо Критерію 4:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.**

ЕГ встановила, що студентоцентризований підхід реалізується в освітньому процесі даної ОП, ПРН досягаються за допомогою поєднання лекцій, лабораторних і практичних занять, семінарів, консультацій, що дає можливість оволодіти здобувачам науковими засадами спеціальності, теоретичними і практичними знаннями з організації та модернізації інформаційної, бібліотечної та архівної справи, зокрема і специфікою документознавства науково-технічної галузі, та в цілому набути необхідних компетентностей. ЕГ встановила, що переважають найефективніші методи. Студент вільний у виборі навчальної траєкторії, об'єктів досліджень, можливості проведення самостійного наукового пошуку та оприлюднення його результатів, відстоюванні власних поглядів (проходження практик, вибір тем курсових робіт, індивідуальних завдань, форм контролю, тем бакалаврських робіт тощо). ЕГ підтверджує факт оновлення змісту освіти на основі здобутків як світових тенденцій, українських наукових шкіл, викладачів, що працюють у межах ОПП, потреб ринку праці. ОП притаманна академічна свобода. ЕГ встановила тісну комунікацію викладач-студент, що характеризується дружньою і родинною атмосферою; добре розвинений інститут кураторства, НПП супроводжують студента на всіх етапах навчальної та позанавчальної діяльності, стимулюють розвиток м'яких навичок; НПП надають консультації в аудиторний та позааудиторний час, підтримуються тісні зв'язки із випускниками, студентам подано чітку і зрозумілу інформацію провадження освітньої діяльності на ОП, заохочують працевлаштування за спеціальністю; студенти відзначають високий рівень задоволеності наданням освітніх послуг. ЕГ констатує прозорість та доступ здобувачів до робочих програм ОК для ознайомлення з інформацією щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання, критеріїв оцінювання в межах навчальної дисципліни. Відбувається залучення здобувачів ОП до наукової діяльності на заняттях, написання курсових та бакалаврських робіт, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, апробація яких відбувається на конференціях через публікацію наукових статей, тез. Здобувачам надано доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus та/або Web of Science Core Collection.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.**

Здобувачі вищої освіти недостатньо мотивовані до участі у науковому проектуванні за підтримки стейкхолдерів, науково-дослідній роботі кафедри, конкурсах наукових робіт, тощо. ЕГ рекомендує: консультувати здобувачів освіти стосовно можливості участі у різноманітних наукових проєктах, популяризувати науково-дослідної роботи серед молоді. Виявлено відсутність процесу академічної мобільності для здобувачів в межах ОП; ЕГ рекомендує: розробити на кафедрі план заходів щодо пошуку нових партнерів і розширення форм співпраці в межах уже підписаних угод з метою активізації академічної мобільності НПП і студентів; популяризувати серед здобувачів освіти можливості участі у різноманітних програмах академічної мобільності, у тому числі міжнародної академічної мобільності.

#### **Рівень відповідності Критерію 4.**

Рівень В

#### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.**

ОП за критерієм 4 відповідає рівню В. Форми та методи навчання й викладання відповідають вимогам студентоцентризованого підходу, який забезпечується вибором індивідуальних завдань з ОК, вибором тем і керівників курсових чи бакалаврських робіт, баз практики, вибіркового дисциплін; в ОП є академічна свобода, формат занять відповідає потребам навчального процесу. У відкритому доступі є навчально-методичні матеріали. Оновлення програм відбувається щорічно. Проведений аналіз засвідчив, що здобувачі набувають необхідних компетентностей. Виявлені недоліки не мають критичного характеру і сприяють подальшому розвитку ОП.

#### **Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:**

**1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.**

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання регламентуються наступними документами: Положення про організацію освітнього процесу в ХАІ (<https://cutt.ly/WvZFJzV>), Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів (<https://cutt.ly/tvZFXzo>), Положення про оцінювання залишкових знань студентів (<https://cutt.ly/gvZFWVB>). РПНД завантажено у систему дистанційного навчання Mentor (<https://cutt.ly/8vZFNU1>). ЕГ не було надано користувачького доступу до системи дистанційного навчання Mentor, лише скріншот (завантажено до системи НА). Однак, в ході огляду МТБ було продемонстровано якісну наповненість курсу АСПДІ, викладача Карпенко О.О. Здобувачі підтвердили, що змістове наповнення платформи для дистанційного навчання Mentor дозволяє отримати всю необхідну інформацію, щодо строків вивчення дисциплін. Здобувачі ознайомлюються з критеріями розподілу балів та системою оцінювання на першому занятті з дисципліни.

Поточний контроль здійснюється в ході вивчення дисципліни у формі опитувань, виконання практичних завдань. Підсумковий контроль, у формі проходження модульних контролів та іспитів. В умовах карантинних обмежень всі заняття проводяться дистанційно. Варто зазначити, що на даній ОП не практикується збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. ЕГ рекомендує проводити опитування серед здобувачів на предмет чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання.

## **2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).**

Атестація здобувачів вищої освіти на даній ОП відповідає вимогам чинного Стандарту вищої освіти та відповідно до «Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії» (<https://cutt.ly/bvZF2yN>) п. 3-5 Структуру та вимоги до змісту кваліфікаційної роботи визначає гарант освітньої програми й оформляє відповідні методичні рекомендації (методичний посібник) та розміщує інформацію на сторінці кафедри/Університету та/або в системі дистанційного навчання Mentor. Також, у розділі 10. зазначеного вище положення, описано особливості проведення атестації здобувачів з використанням дистанційних технологій. Так, випускники ОП 2020 проходили атестацію відповідно до описаної процедури, у 10 розділі положення. ЕГ було надано перелік тем кваліфікаційних робіт на 2020-2021 навчальний рік. Проаналізувавши надані документи, ЕГ констатує, що тематика робіт відповідає специфіці ЗВО і тенденціям розвитку галузі.

## **3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

В ХАІ наявний перелік нормативних документів, що регулюють проведення контрольних заходів та оскарження їх результатів: «Про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/tvZF51M>) розділ 4, «Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії» (<https://cutt.ly/7vZGenX>), «Кодекс етичної поведінки» (<https://cutt.ly/HvZGtMa>), «Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів» (<https://cutt.ly/NvZGibD>) та ін. В ході інтерв'ювання здобувачів ЕГ з'ясувала, що в цілому студенти ознайомлені із процедурами проведення контрольних заходів та поінформовані про можливість оскарження результатів. Практики оскарження здобувачами результатів контрольних заходів на ОП не було. Стосовно уникнення конфлікту інтересів, в ХАІ затверджено ряд нормативних документів, а саме: «Положення про порядок запобігання і врегулювання потенційного та реального конфлікту інтересів в діяльності посадових осіб» (<https://cutt.ly/bvZGagd>). В рамках реалізації положення проводиться збір інформації про наявність родинних стосунків між учасниками академічної спільноти у ЗВО. За даною ОП не виявлено фактів щодо наявності конфлікту інтересів між посадовими особами та підлеглими у прямому підпорядкуванні. Щодо повторного проходження контрольних заходів та атестації, то у «Положенні про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії» (<https://cutt.ly/XvZGfYY>), розділ 12 зазначено, що повторно складаються лише ті іспити, з яких було отримано незадовільну оцінку. Зазначене вище положення регулює і процес оскарження результатів. Практики повторного проходження контрольних заходів на ОП не було.

## **4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.**

В ХАІ затверджено ряд документів, що регулюють питання дотримання принципів академічної доброчесності, а саме: «Положення про академічну доброчесність» (<https://cutt.ly/PvZGjkS>), «Кодекс етичної поведінки ХАІ» (<https://cutt.ly/GvZGlor>). Також в ХАІ функціонує «Комісія з питань академічної доброчесності» (<https://cutt.ly/uvZGxfM>) яка створена з метою моніторингу й дотримання співробітниками і учасниками освітнього процесу норм Положення про комісію з питань академічної доброчесності та Положення про академічну доброчесність. Ознайомившись зі звітом про діяльність за 2020 рік та протоколами засідань (<https://cutt.ly/wvZGc33>), ЕГ констатує, що здобувачі та НПП даної ОП з моменту створення комісії не притягались до академічної відповідальності. Як інструмент протидії порушенням академічної доброчесності, адміністрацією ХАІ було укладено договір для використання програмного продукту «Unicheck», (<https://cutt.ly/svZGQxE>). Відповідальною особою по Університету за роботу з системою «Unicheck», призначено Охрімовського А.М. В його обов'язки якого входить: «надання відповідальним по кафедрам за роботу з антиплагіатною системою обов'язкові до виконання методичні рекомендації». З'ясовано, що усі перевірки робіт на унікальність фінансуються за рахунок закладу. Для перевірки робіт студенти надсилають документи електронною поштою науковому керівнику і в результаті отримують звіт про перевірку та рекомендації. Згідно наказу №469 від 07.12.2017 розпочато формування електронного репозиторію кваліфікаційних робіт шляхом їх завантаження до електронної бібліотеки системи «Unicheck». Варто зазначити, що здобувачі ознайомлені з поняттям АД, важливістю самостійного опрацювання джерел та положенням, що регулює дане питання. Зі слів здобувачів, основними видами академічної

відповідальності є: перескладання контрольних заходів, відрахування з університету, позбавлення академічної стипендії та пільг. В ході бесіди зі здобувачами ЕГ було змодельовано постановочну ситуацію: студент в передсесійний період перевантажений різними видами робіт та виникає спокуса замовити написання курсової роботи. На що отримали відповідь здобувачки, що такі дії є неприпустимими, оскільки, списування значно погіршує кваліфікацію майбутнього працівника. Інші студенти невербально погодились із думкою колеги. Ознайомившись з результатами анкетування здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» (<https://cutt.ly/zvZGRgU>), зазначаємо, що 96,7% респондентів вказали, що всі учасники освітнього процесу дотримуються принципів доброчесності. Звертаємо увагу, що лише 1 питання з анкети присвячене АД (інші питання стосуються аналізу корупційних проявів). Цього недостатньо для оцінки результативності напрямків просвітницької роботи у майбутньому. Рекомендуємо залучати зовнішніх партнерів - ЗВО для обміну досвідом та корисними практиками.

## **Загальний аналіз щодо Критерію 5:**

### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.**

Результативно проводиться роз'яснювальна робота серед здобувачів щодо питань дотримання принципів АД. Студенти розуміють, поділяють та дотримуються норм доброчесного проходження контрольних заходів. Якісно наповнюється платформа для дистанційного навчання Mentor. Послідовно дотримуються процедури закріплені в нормативних документах та проведення аналізу стосовно недопущення конфлікту інтересів. В ХАІ продуктивно функціонує "Комісія з питань академічної доброчесності".

### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.**

Не практикується збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти; оприлюднюються не всі результати анкетувань. ЕГ рекомендує: залучати зовнішніх партнерів (міжнародні організації/вітчизняні ЗВО) для проведення інформаційних, консультативних заходів щодо роз'яснення методів забезпечення академічної доброчесності; в опитуваннях здобувачів розширити перелік запитань, а саме: стосовно дотримання принципів АД серед здобувачів та НПП ОП, задоволеності процесом навчання в контексті форм контрольних заходів; залучати студентів/ОСС до розробки питань в опитувальниках; оприлюднювати результати анкетувань та прийняті рішення.

### **Рівень відповідності Критерію 5.**

Рівень В

### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.**

ОП за критерієм 5 відповідає рівню В. Не дивлячись на несуттєві зауваження, помітна спрямованість ЗВО на виконання норм закріплених у внутрішніх нормативних документах, проводиться інформування здобувачів стосовно контрольних заходів та підвищення рівня культури академічної доброчесності.

## **Критерій 6. Людські ресурси:**

### **1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.**

В цілому професійна кваліфікація НПП забезпечує досягнення необхідних цілей ОП і програмних результатів. Наприклад, Чухрай А.Г., викладає н.д. "Електронний документообіг": закінчив магістратуру зі спеціальності "Програмне забезпечення автоматизованих систем", доктор наук, спеціальність - «інформаційні технології», видана монографія "Методологія обучения алгоритмам"; Гавриш І.П., викладає "Інформаційні ресурси", "Виробниче документознавство в аерокосмічній галузі": виданий н/м посібник "Інформаційні ресурси", підвищення кваліфікації "Конструкторські документи в системі виробничої документації аерокосмічної галузі"; Драшпуль Н.В., викладає "Математичні основи інформаційної діяльності": вища освіта за спеціальністю "Математика", підвищення кваліфікації за темою "Стиснення та розпакування графічної інформації"; Прилуцька А.Є., викладає "Основи естетики та художньої культури": закінчила Харківський державний інститут культури за спеціальністю "Культурно-освітня робота...", к.ф.н. "Філософська антропологія та філософія культури", підвищення кваліфікації "Ділове листування в координатах сучасних професійних комунікацій в аерокосмічній галузі", видані посібники "Модульний



курс: Етика. Естетика.”, Естетика”, “Документно-професійне забезпечення сучасної професійної комунікації”; Ткачено Н.М., викладає “Бібліотекознавство та бібліографія”: вища освіта, кваліфікація “Бібліотекознавство та бібліографія”, підвищення кваліфікації “Інноваційна діяльність в бібліотеці на основі проєктного, кадрового менеджменту”, розділ у монографії “Інноваційні підходи до використання інформаційно-бібліографічних способів управління знаннями” (рос.), та ін. У таблиці 2 відомостей про самооцінювання ОП за принципом індивідуального підходу наведено відповідні кваліфікації викладачів та обґрунтовано певну відповідність НПП для викладання за окремим освітнім компонентом: фахова освіта, наукові звання, стажування, наявність відповідних публікацій (навчальних посібників, монографій та ін.), участь у наукових заходах за напрямом викладання, проходження тренінгів та ін. На сторінці кафедри є рубрика, присвячена підвищенню кваліфікації викладачів (<https://k801.khai.edu/>). ХАІ має свою політику встановлення відповідності НПП тим ОК, що викладаються на декількох рівнях: перша ланка встановлення відповідності – завідувачі кафедр, друга ланка – на рівні факультету та, третя ланка, на рівні галузевих науково-методичних комісій: викладач розказує свій досвід, впроваджені в освітній процес, наукові дослідження та ін. Загальна кількість НПП, які працюють на ОП становить 21 особа, середній вік – 51 рік, чоловіків 5 осіб (24%), жінок – 16 осіб (76%); з науковим ступенем і вченим званням – 13 осіб (62%). Сертифікат В2 має тільки одна особа – Карпенко О.О. До наукового керівництва бакалаврських робіт залучаються дві особи без вченого звання та наукового ступеня: Телюпа О.В. і Ткаченко Н.М., - проблематика досліджень яких відповідає темам кваліфікаційних робіт здобувачів.

## **2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.**

Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей і ПРН. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими й надають можливість забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації цієї ОП і регламентовані Положенням про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад, призначення та звільнення з посад, продовження терміну роботи науково-педагогічних працівників Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://t1p.de/mvjo>). За інформацією від завідувачки кафедри Прилуцької А. Є.: вирішальним є кваліфікація та активність викладача (двічі на рік викладачі звітують про свою активність): наукова робота, науково-педагогічний стаж роботи, зв'язки із підприємствами, науковими установами та ін. У ХАІ укладено угоду із Харківською державною академією культури у рамках якої активно здійснюється обмін досвідом. У ХАІ (за словами начальника навчально-методичного відділу Романова М.С.) планується створити комісію з аналізу поданих сертифікатів після підвищення кваліфікації НПП. У такі комісії входять і представники студентства: студенти будуть також визначати чи долучати чи ні поданий викладачем сертифікат. Крім того, за словами ректора ХАІ, Нечипорука М.В., політика закладу з розвитку професіоналізму полягає також у залученні фахівців з інших ЗВО. В ХАІ уже починають запроваджувати затвердженій 23 березня 2021 року новий стандарт викладача закладу вищої освіти (<https://cutt.ly/tvPJZ43>). Завідувачка кафедри зауважила, що є і проблеми та виклики у процесі професійного добору: потреба більше друкуватись у наукометричних виданнях, оновлювати навчально-методичну літературу. Ці завдання ставляться щорічно на першому засіданні кафедри 28-30 серпня, планується робота НПП на рік і підводяться результати. Із попередньої акредитації 2009 року було два зауваження: збільшити перелік дисциплін самостійного вибору і оновлювати н/м забезпечення – за 10 років видано 21 навчальний посібник.

## **3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.**

Здобувачі та роботодавці підтвердили залучення до освітнього процесу професіоналів-практиків: була проведена екскурсія у Центральному державному науково-технічному архіві України – майстер клас з представниками архіву, зустріч із представниками Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г. Короленка, НТБ ХАІ. Виїзні заняття були проведені із архівознавства, діловодства і бібліотекознавства. Директор Харківської гімназії №116 Харківської міської ради Харківської області, канд. пед. наук Бугакова О.В. надавала пропозицію з об'єднання курсів: кадрове діловодство та документаційне забезпечення (що було враховано у ОП 2021); директор ЦДНТА України пропонував об'єднати навчальні дисципліни «Архівознавство» та «Теорія і практика архівної справи» (що було враховано у ОП 2021); директор Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г. Короленка, Глазунова Л.В. пропонує на постійній основі проводити майстер-класи та виїзні лекції на базі бібліотеки, щоб демонструвати специфіку роботи на виробництві. ЄГ було представлено протоколи засідання кафедри документознавства та української мови: протокол № 10 від 25 березня 2021 року де у п. 4 обговорювалось: «Про проведення майстер-класу в ЦДНТА з навчальної дисципліни «Архівознавство»», протокол № 4 від 22 жовтня 2021 року де у п. 5 обговорювалось: «Про проведення майстер-класу з навчальної дисципліни «Концепція професійного спрямування у Харківській державній науковій бібліотеці імені В.Г. Короленка» (ЄГ було продемонстровано фотозвіт), протокол № 7 від 20 лютого 2020 року де у п. 5 обговорювалось: «Про проведення практичного заняття з навчальної дисципліни «Бібліотекознавство» для студентів 2 курсу спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» на базі науково-технічної бібліотеки Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

#### **4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.**

За словами, Алексеєнко А. О. – начальниці відділу використання інформації документів, Центрального державного науково-технічного архіву України, який знаходиться у Харкові, і з 2009 року відбуваються формальні та неформальні зустрічі із здобувачами та НПП кафедри, засідання, виставки, оглядові та тематичні екскурсії, майстер-класи. Оскільки ХАІ технічного профілю, то студентам важливо ознайомлюватись із особливостями діяльності ЦДНТА України, який спеціалізується на технічних документах. На базі цієї установи здобувачі вивчали формування розвитку видів технічної документації. У березні 2021 року відбулась екскурсія і публічна лекція: «Місце та роль архіву у системі архівних установ». Також ЦДНТА України є базою виробничих та переддипломних практики: 15 практик пройшло за період співпраці. За матеріалам архівної установи студенти пишуть дипломні роботи. ЕГ Яценко Т.В., директор Територіального центру надання соціальних послуг Московського району міста Харкова, повідомила, що студенти приходили і навчилися практичним аспектам кадрового забезпечення в установі. Бугакова О. В., директор Харківської гімназії №116 Харківської міської ради Харківської області, розповіла ЕГ, що більше 20 років співпрацює із ХАІ, бере активну участь у розробці ОП (запропонувала об'єднати естетику та художню культуру), ставить ціль разом із здобувачами та НПП ОП перетворити бібліотеку на медіатеку, розвивати процеси оцифрування бібліотечних фондів. Два випускники ХАІ працюють на посадах завідувачого бібліотекою та бібліотекарем у її гімназії №116, завдяки яким, в установі запроваджуються сучасні зміни. Як зазначила роботодавець: «На сьогодні є «стиль ХАІ» – висока виконавська дисципліна випускників, порядність, хороше володіння комп'ютерною технікою та цифровими технологіями». Здобувачі та випускники повністю підтвердили активну співпрацю із даними установами і набуття ними конкретних навичок. Під час зустрічі із роботодавцями, ЕГ рекомендувала розвивати практику гостьових лекцій у ХАІ та планувати запровадження дуальної форми співпраці, оскільки представники ХАІ беруть участь у роботі міністерської комісії з розробки нормативних документів запровадження та розвитку дуальної форми навчання.

#### **5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.**

ХАІ сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми міжкафедральних підвищень кваліфікації та плідну співпрацю з іншими організаціями, зокрема із Харківською державною академією культури (взаємний обмін викладачами: на момент акредитації четверо працівників Академії проходили стажування в ХАІ). Процедури моніторингу рівня професіоналізму НПП ХАІ наведено за посиланням: <http://surl.li/qlkz> (пункти на сторінці сайту 2.6.2, 2.6.3, 2.6.4, 2.6.5); оцінювання НПП і ПП проводиться шляхом заповнення електронної системи «Рейтингу» науково-педагогічних працівників ХАІ та проведення Конкурсу професійної майстерності «Ікари ХАІ» у номінаціях «Кращий викладач професійно-орієнтованих дисциплін», «Кращий викладач фундаментальних і гуманітарних дисциплін», «Кращий молодий науково-педагогічний працівник», «Кращий наставник студентства», «Кращий науковець». Такі заходи здійснюються на підставі Положення про атестацію педагогічних працівників, Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників і фахівців промисловості в університеті, Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів, Положення про конкурс професійної майстерності «Ікари ХАІ». ЕГ було надано розпорядження завідувачки кафедри Прилуцької А.Є.: № 703-42-106 від 04.09.2019 та № 801-42-154 від 10.09.2020 про участь викладачів кафедри у наукових заходах, публікацію матеріалів досліджень на безкоштовних засадах.

#### **6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.**

ХАІ стимулює розвиток викладацької майстерності на підставі чинних документів: Колективний договір (<https://t1p.de/xdjn>); Положення «Про конкурс професійної майстерності «Ікари ХАІ» (<https://t1p.de/imos>); Положення «Про присвоєння звання почесного професора Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://t1p.de/ndwq>); Положення «Про присвоєння звання почесного доктора «DOCTOR HONORIS CAUSA» Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://t1p.de/vvq1>). ЕГ було надано як доказ накази ХАІ: №427 від 12.12.2016 «Про організацію та проведення церемонії нагородження...», № 440 від 22.12.2016 «Про нагородження учасників конкурсу професійної майстерності «Ікари»», № 455 від 29.11.2017 «Про організацію і проведення конкурсу професійної майстерності «Ікари»», № 493 від 19.12.2017 «Про нагородження учасників конкурсу професійної майстерності «Ікари»». Вищенаведені документи завантажені у інформаційній системі НА. За словами ректора ХАІ, Нечипорука М.В., практично нікого із НПП не скорочують, своєчасно виплачують заробітну плату, премії. За останні декілька років близько 50 викладачів за успішну здачу іспиту з іноземної мови на В2 отримали компенсацію. Є два випадки надання житла молодим завідувачам кафедр та їхнім сім'ям. За повідомленням НПП ЕГ, викладачів заохочують до вивчення іноземних мов, безкоштовно друкують у збірниках, що видає кафедра. Наприклад, доцент Коновченко О.В. подавалась на номінацію «Викладач професійно орієнтованих дисциплін», була номінована, призового місця, на жаль, не виборола. Здобула друге місце у номінації «Викладач фундаментальних дисциплін», було премійовано грошима та надано грамоту. Прилуцька А. Є. зайняла перше місце у номінації «Викладач гуманітарних дисциплін», третє місце як завідувач кафедри по ХАІ. Згідно положення, є план підвищення кваліфікації, за яким кожного року НПП потрібно пройти навчання за певним модулем і отримати певну кількість кредитів. Доцент Гавриш І.П. проходила стажування у Краківському економічному університеті (сертифікат завантажено у інформаційній системі НА).

## **Загальний аналіз щодо Критерію 6:**

### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.**

На ОП наукова, професійна та публікаційна активність залучених до навчального процесу НПП є відповідною тим дисциплінам, які вони читають. До освітнього процесу активно залучені фахівці галузі. Заклад активно стимулює та сприяє професійному розвитку викладачів.

### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.**

Недостатньо високий показник НПП із науковими ступенями та званнями. Практики не залучаються до аудиторних занять, ЕГ не виявила пропозиції від них стосовно удосконалення фахових компетентностей та програмних результатів навчання на освітній програмі. Практичні аспекти підготовки фахівця наведені у пунктах Положення про організацію освітнього процесу, але окремого нормативного документу, який би урегулював процедури проходження виробничих практик немає у ЗВО. ЕГ рекомендує: працювати на подальшим розвитком НПП, зокрема, отриманням наукових ступеней і присудження вчених звань, постійної актуалізації публікаційної активності; залучати роботодавців та успішних представників галузі до проведення аудиторних занять як гостей лекторів, залучати роботодавців до оновлення і актуалізації фахових компетентностей та ПРН на постійній основі; розробити локальний нормативний документ для регулювання процедур практичної підготовки (організації проведення практик).

### **Рівень відповідності Критерію 6.**

Рівень В

### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.**

ОП за критерієм 6 відповідає рівню В. Академічна та професійна кваліфікація НПП є достатньою для реалізації освітнього процесу, ХАІ ефективно проводить політику стимулювання до професійного розвитку, до покращення ОП активно долучаються роботодавці та фахівці галузі. Виявлені недоліки є несуттєвими і не ускладнюють здобувачам отримувати якісні освітні послуги.

## **Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:**

### **1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.**

Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення ОП дозволяє на достатньому рівні досягати цілей на ПРН. На сторінці кафедри розміщено опис усієї МТБ, що використовується для реалізації ОП (<https://cutt.ly/qvZ2j1D>). Так, в розпорядженні кафедри знаходяться аудиторії 215 К2, 312 К2 та 414а ГК, які оснащені необхідними технічними засобами для аудіо і відео-відтворення інформації, включаючи інтерактивну SMART-дошку. Щодо забезпечення комп'ютерним та мультимедійним обладнанням для проведення занять, то в ході зустрічей ЕГ було повідомлено, що у 2020 році в зв'язку з переходом кафедри на інший факультет було закуплено нове комп'ютерне та додаткове технічне обладнання. Також, здобувачі ОП мають доступ до лабораторії "Plarium" кафедри "Математичного моделювання" та інших кафедр. Оновленням відповідного технічного забезпечення займається Відділ забезпечення ТЗН. Щороку в кошторисі витрат передбачені фінансові ресурси на амортизацію, ремонт та оновлення технічного обладнання. Усі витрати на оновлення МТБ зазначено у фінансовому звіті ЗВО (<https://cutt.ly/CvZ2cof>). В ході співбесіди із здобувачами ЕГ було з'ясовано, що на даний момент створено комфортні умови проживання в гуртожитках, простір для реалізації творчості, спортивних занять. Зі слів здобувачів, регулярно проводяться ремонтні роботи з метою покращення умов в гуртожитках. В ХАІ функціонує науково-технічна бібліотека, яка надає консультації щодо оформлення списків літератури, перевірки робіт на наявність плагіату за допомогою програми "Unicheck". В режимі цілодобового доступу функціонує репозиторій «ДКНАІР» (<https://cutt.ly/MvZ2lC5>). Навчально-методичне забезпечення розміщене в навчальному середовищі Mentor, до якого мають доступ лише зареєстровані користувачі (<https://cutt.ly/YvZ2Qzo>). Варто зазначити, що потребує редагування на сайті кафедри блок з НМКД (<https://cutt.ly/4vZ2Ekc>), оскільки деякі посилання на НМКД або не працюють, або перенаправляють на сторінку електронного каталогу бібліотеки, або на хмарне сховище. Від так, необхідний навчально-методичний комплекс дисципліни потрібно шукати в електронному каталозі, що ускладнює процес ознайомлення для, наприклад, абітурієнтів які не завжди володіють навичками користування електронним

каталогом, або для здобувачів які з певних причин не можуть зайти в обліковий запис навчального середовища Mentor. ЕГ рекомендує розглянути можливість розміщення прямих лінків НМКД з електронного каталогу на сторінці кафедри. Таке рішення дозволить без зниження швидкодії роботи сайту розмістити у вільному доступі необхідні НМКД.

## **2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.**

В ході акредитаційної експертизи, було з'ясовано, що всім учасникам освітнього процесу надано безоплатний доступ до зазначеної вище інфраструктури. А саме: цілодобовий доступ до репозиторію, електронних ресурсів бібліотеки (<https://cutt.ly/MvZ2lC5>). Студенти мають доступ до навчальних, лабораторій, технічного забезпечення, в бібліотеці є доступ до НМБД (<https://cutt.ly/NvZ9Q8U>) Web of Science, Scopus. Здобувачі зазначили, що у навчальному середовищі Mentor НПП, розміщують посилання на власні наукові доробки розміщені в НМБД Web of Science, Scopus. В період карантинних обмежень всі заняття проводяться за допомогою Zoom, Google Meet, Mentor, а здобувачі не перебувають в університеті. Для занять спортом на безоплатній основі функціонують спортивні секції, спортивні зали, басейн та майданчик.

## **3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.**

Організацією безпечного освітнього середовища займається Відділ охорони праці. Діяльність відділу регламентована "Положенням про систему управління охороною праці" (<https://cutt.ly/fvZ9IfZ>). В рамках виконання посадових обов'язків організовуються заходи, з метою інформування учасників освітнього процесу стосовно правил безпеки освітнього середовища. Проводяться інструктажі з протипожежної техніки безпеки. В ході огляду МТБ ЕГ констатує, що проводяться регулярні процедури стосовно підтримання належного рівня протипожежної безпеки: заправка вогнегасників, розміщення планів евакуації. Куратори залучені до інструктування та навчання здобувачів правилам надання ПМД, використання вогнегасників. На прохідній ЗВО всі в обов'язковому порядку проводиться температурний скринінг та перевірка наявності засобів індивідуальної безпеки. Спілкуючись зі здобувачами ЕГ опитало здобувачів на предмет наявності побажань, щодо покращення. Здобувачі зазначили, що на даний момент конкретних побажань немає, вони усім необхідним для навчання забезпечені. Стосовно систематичного збору побажань здобувачів на предмет задоволеності рівнем матеріально-технічного забезпечення, то на даний момент результати анкетувань на ОП відсутні. Однак, є практика розгляду побажань. На запит ЕГ, гарантом ОП було надано витяг з протоколу засідання кафедри протокол № 5 від 26.12.2019 р.(документ завантажено в систему НА), де було надано пропозицію щодо закупівлі у 2020 р. дошки магнітно-маркерної (1 шт.) та комп'ютеру типу «Базовий» (3 одиниці). Оскільки в протоколі зазначено, що інформацію взято до відома, ЕГ не може стверджувати, що надана пропозиція була реалізована. Отже, ЕГ рекомендує запровадити механізм регулярного збору побажань з оприлюдненням результатів та подальшим прийняттям рішень.

## **4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.**

Освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти здійснюють старости, студентське самоврядування, студентський омбудсмен, куратори, декани, адміністрація університету. Всю необхідну інформацію та оголошення, регулярно розміщують на сайті ЗВО, та на офіційних сторінках в соціальних мережах. З'ясовано, що студенти ОП проінформовані про наявність таких джерел підтримки, слідкують за новинами ЗВО в цілому (<https://www.facebook.com/aerospaceuniversity>) і кафедри зокрема (<https://www.facebook.com/groups/029.khai>) у соціальних мережах. Оскільки серед учасників студентського самоврядування є представники даної ОП, це теж виступає додатковим каналом комунікації. Також, задіяна Психологічна служба (<https://cutt.ly/cvZ5YRS>) та Юридична клініка, працівники якої надають безоплатні юридичні консультації здобувачам (<https://cutt.ly/XvZ5OZA>). Варто зазначити, що заступник керівника Юридичної клініки виявила бажання залучати здобувачів даної ОП до надання консультацій іншим учасникам освітнього процесу, оскільки останні є фахівцями з підготовки і надання документної інформації. Студенти, яким потрібна допомога у вирішенні проблем, можуть контактувати безпосередньо з психологом ЗВО або студентським омбудсменом який виконує функції (3 розділ) і обов'язки (4 розділ) які регламентовано вищезазначеним положенням. Наприклад, як зазначено в п. 3.1.: "На студентського омбудсмена покладають функції: контролю за дотриманням законних прав та інтересів здобувачів освіти в освітньому процесі, при забезпеченні умов проживання в гуртожитку, при взаємодії з представниками керівництва Університету, його адміністрації та інших посадових осіб; розгляд усних і письмових звернень студентів з питань дотримання їх прав, свобод і законних інтересів під час навчання в Університеті, проживання в студентських гуртожитках Університету; консультації студентів з питань, які належать до його компетенції;..." та ін.

## **5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.**

На даній ОП немає студентів з особливими освітніми потребами. Однак, в університеті є базові умови для організації дистанційного або очного навчання, для маломобільних груп населення. Входи до університету та гуртожитків забезпечені пандусами. Затверджено Порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншими маломобільним групам населення під час навчання та відвідування ХАІ (<https://cutt.ly/NvZ5Ghe>). В Youtube розміщено відео у якому продемонстровано рівень підготовки МТБ для маломобільних груп населення (<youtu.be/CCo4bf3fKag>). Відповідно до затвердженого порядку супроводу, при вході в Університет, навчальний корпус або гуртожиток Університету, знаходиться телефон біля сторожа (чергового), для виклику працівників Університету, відповідальної особи для надання супроводу (допомоги) особам з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, які потребують додаткової допомоги, та інших маломобільних груп населення під час знаходження їх на території Університету. В ході бесіди з керівництвом ЗВО, члени ЕГ цікавились планами щодо покращення умов для осіб з особливими освітніми потребами. Було повідомлено, що за потреби додаткові умови будуть створені. Однак, ЕГ все ж рекомендує не обмежуватись лише встановленням пандусів, а вже тепер досліджувати шляхи розвитку інклюзивного освітнього середовища, аби ЗВО був доступним для максимально широкого кола потенційних здобувачів.

## **6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.**

Процедури врегулювання конфліктних ситуацій описані в Положенні «Про уповноваженого з прав студентів» студентського омбудсмена (<https://t1p.de/gci8>) та звернутися до студентського самоврядування (<http://surl.li/kuar>). Також діє відділ Запобігання корупції у Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут». Цей відділ проводить анонімні анкетування на предмет корупційних проявів. ЕГ було надано результати анкетування здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» (<https://cutt.ly/WvZ6U36>). За результатами анкетувань з'ясовано, що 73,3% здобувачів знають про антикорупційні заходи або програми в ХАІ; 96,7% не потрапляли Ви самі в корупційні ситуації в ХАІ; лише 6,7% здобувачів готові самі в разі необхідності дати хабар (гроші, подарунок); 66,7% здобувачів впевнені, що корупції на 8 факультеті немає. Розгляд скарг, що стосуються корупційних проявів регламентується відповідно до Антикорупційної програми (<https://cutt.ly/JvZ6OXG>) та Етичного кодексу у сфері запобігання корупції (<https://cutt.ly/avZ6Srh>). Також, на сайті розміщено онлайн форму з можливістю звернень (<https://cutt.ly/SvZ6F7P>). Є фізичні скриньки довіри, однак відсутня онлайн скринька довіри з можливістю анонімного звернення. В ході експертизи здобувачі зазначають, що випадків корупційних дій, конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, виявлено не було, а за потреби вони завжди можуть звернутись за допомогою до куратора групи.

### **Загальний аналіз щодо Критерію 7:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.**

Повне оновлення МТБ у зв'язку з переходом на інший факультет свідчить про наявність достатніх фінансових ресурсів для технічного забезпечення ОП. Розміщення в електронному каталозі НМК. Діяльність студентського омбудсмена. Широкий спектр актуальних джерел надання інформаційної підтримки. Залучення психологічної служби. Результативна робота відділу із запобігання корупції.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.**

Відсутність опитування здобувачів стосовно рівня задоволеності МТБ освітнього процесу. Недостатньо забезпечені освітні умови для осіб з інвалідністю. ЕГ рекомендує: реалізувати механізм опитування на предмет визначення рівня задоволеності здобувачів освітнім середовищем з подальшим оприлюдненням результатів та прийняття відповідних управлінських рішень; надалі розвивати забезпечення інклюзивного освітнього середовища для осіб з особливими освітніми потребами; залучати здобувачів до співпраці з іншими підрозділами ЗВО (Юридична клініка) з метою розвитку їх професійних умінь і навичок; створити онлайн скриньку довіри з можливістю анонімних звернень.

#### **Рівень відповідності Критерію 7.**

Рівень В

## **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.**

Загалом діяльність ОП корелює з процедурами критерію 7, тобто ОП за критерієм цим критерієм відповідає рівню В. Виявлені недоліки не є суттєвими, а радше свідчать про недостатню реалізацію певних механізмів, як от збір побажань здобувачів або створення інклюзивних освітніх умов.

## **Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:**

### **1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.**

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюють наступні документи: Положення про розроблення та модернізацію освітніх програм (<https://cutt.ly/DvXrk92>); Відповідно до розділу 5. п. 5.1 даного положення "Перегляд освітніх програм здійснюється один раз на 5 років. Однак, з метою вдосконалення або модернізації проектна група може вносити необхідні зміни або доповнення протягом цього терміну". Положення про організацію освітнього процесу в ХАІ (<https://cutt.ly/JvXrba4>); Відповідно до розділу 8 п. 8.2 даного положення в контексті моніторингу та періодичного перегляду ОП в ЗВО передбачено наступні процедури: "постійний моніторинг освітніх програм, консультації з роботодавцями відповідних галузей, моніторинг працевлаштування випускників, розроблення професійних стандартів (з деяких спеціальностей), проведення відповідного аналізу, за результатами якого здійснюється періодичний перегляд та оновлення освітніх програм і їх компонентів". Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (<https://cutt.ly/YvXrstH>); Відповідно до розділу 4 п. 4.9.2 даного положення затверджено параметри за якими оцінюється ОП, а саме: 1) зміст програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі з метою забезпечення актуальності програми; 2) зміна потреб суспільства; 3) робоче навантаження, навчальні досягнення та успішність студентів; 4) ефективність процедур оцінювання студентів; 5) очікування, потреби студентів щодо програми та задоволеність нею; 6) навчальне середовище й служба підтримки студентів та їх відповідність цілям програми. В ході дослідження протоколів засідань кафедри ЕГ з'ясовано, що наявні процедури обговорення, перегляду та внесення змін до ОП. Так, в протоколі засідання кафедри №4 від 28.11.2019 п. 5 порядку денного (Обговорення освітньої програми 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа (бакалавр) за результатами дискусії з роботодавцями) зазначено, що роботодавцями були надані пропозиції, щодо вивчення окремих тем фахових дисциплін у межах підприємств. В ході акредитаційної експертизи НПП та здобувачі зазначили, що дана пропозиція від роботодавців була реалізована на практиці. В протоколі засідання кафедри №11 від 14.05.2020 п. 5 порядку денного (...Про пропозиції роботодавців...) відображено перелік пропозицій роботодавців та ухвалено врахувати надані пропозиції до ОП.

### **2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.**

В протоколі №1 засідання студентського наукового гуртка від 18.09.2019 зазначено, що було надано пропозицію включити до складу робочої групи здобувачки Матвієнко А.В., з числа учасників наукового гуртка. В протоколі засідання кафедри №2 від 03.10.2019 р. п. 4 порядку денного (Про якість освіти та необхідність оновлення змісту освітньої програми), було ухвалено рішення, відповідне рішення з метою обговорення, врахування побажань студентства при формуванні ОП. Однак, варто зауважити, що з дня включення здобувачки Матвієнко А.В. до складу розробників ОП, в наданих на запит ЕГ протоколах засідань кафедри (стосовно перегляду змісту ОП) за 2019-2020р. не зазначено її присутності. В ході бесід з ЕГ, Матвієнко А.В. підтвердила свою участь до групи розробників ОП. Щодо конкретних прикладів власної участі в процесах модернізації ОП, то Матвієнко А.В., не озвучила власних пропозицій, а лише була залучена до обговорення пропозицій наданих роботодавцями. Інші здобувачі залучені до модернізації ОП шляхом опитувань. Так, ознайомившись з результатами опитувань за 2020-2021 н.р. (документ завантажено до системи НА) серед здобувачів даної ОП (42 респоденти) зазначаємо, що у відповідях на питання: 1. «Які з дисциплін, на Вашу думку, можна вилучити з ОП, за якою Ви навчаєтесь?», вказано, що необхідно вилучити наступні дисципліни: «Укр. мова за професійним спрямуванням; політологія; бази даних у діловодстві». Також, було надано пропозиції: «Модернізувати ОП до сучасних вимог суспільства. Ввести дисципліни на англ. мові. Додати більше годин на практичні заняття»; уникати дублювання тем за ОК: «Документознавство, діловодство, електронний документообіг, бази даних у діловодстві»; наповнити ОП професійно-практичними ОК, а саме: «Менеджмент, практичні дисципліни з комп'ютерного діловодства, веб дизайн, рекламні комунікації»; та гуманітарними ОК, а саме: «Англійська мова, релігія, психологія, екологія». ЕГ опитала здобувачів на предмет достовірності та причин надання таких пропозицій і пересвідчилась у тому, що пропозиції надані в анкетуваннях відображають інтереси здобувачів за даною ОП. Надані пропозиції щодо наповнення ОП актуальними та сучасними ОК були розглянуті на засіданні кафедри (протокол №10 від 25.03.2021) та було ухвалено рішення: «до 01.04.2021 гаранту та груп розробників розробити проект оновленої робочої програми...». Проект оновленої ОП розмістити на офіційному сайті ХАІ для обговорення». На даний момент на сайті ЗВО для громадського обговорення опубліковано нову редакцію ОП (<https://cutt.ly/nvXrTBm>). Зазначаємо, що відповідно до результатів анкетувань, було частково враховано пропозиції здобувачів, а саме, введено наступні дисципліни: ВК 9 Minor 2. Релігія в системі соціальних

комунікацій; ВК з Англійська мова як іноземна; ОК 3. Екологія та БЖД в інф. діяльності, охорона праці та цивільний захист ОК 18. Інформаційний менеджмент за фахом. Виведено з ОП наступні ОК: Укр. мова за професійним спрямуванням; політологія; бази даних у діловодстві.

### **3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.**

Гарант та члени робочої групи залучають роботодавців до процесів модернізації ОП. Налагоджена співпраця з зовнішніми стейкхолдерами діяльність яких повністю охоплює бібліотечну (Харківська державна наукова бібліотека імені В.Г. Короленка, Харківська гімназія №116), архівну (Центральний державний науково-технічний архів України) та інформаційну (Територіальний центр надання соціальних послуг Московського району міста Харкова) складову ОП. Збір і врахування пропозицій від роботодавців проводиться шляхом опитувань, надання рецензій та за результатами співпраці із студентами. Зауважимо, що більшість роботодавців які були запрошені на зустріч з ЕГ пропонують об'єднати декілька ОК в одну. Так, директор Харківської гімназії №116, Бугакова О. В. надала пропозицію ОК "Естетику" та "Теорію і історію мистецтв" об'єднати в одну дисципліну "Основи естетики та художньої культури" (враховано до редакції ОП 2021 року). Балишев М.А., директор ЦДНТА, у рецензії ОП зауважив на необхідності об'єднання в одну дисципліну "Архівознавство" два курси: "Архівознавство" та "Теорію і практику архівної справи" (враховано до редакції ОП 2021 року). Також, Яценко Т.В., директор Територіального центру надання соціальних послуг Московського району міста Харкова, в рецензії зазначила, що було б: "...логічним і доцільним об'єднання навчальних дисциплін «Кадрове діловодство» і «Документаційне забезпечення управління» в одну дисципліну «Управління персоналом»". В ході зустрічі з роботодавцями члени ЕГ просили прокоментувати чому були надані однотипні пропозиції, на що отримали відповідь тотожну тексту рецензії. Для підсилення участі в практичній підготовці здобувачів, Глазунова Л. В., заст. директора з наукової роботи, Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г.Короленка, зазначила, що було надано пропозицію проведення окремих занять та майстер-класів на базі бібліотеки, аби продемонструвати майбутнім фахівцям специфіку виконання виробничих завдань. Також, Алексєєнко А. О., начальниця відділу використання інформації документів, ЦДНТА, зазначила, що з 2009 року є практика реалізації виїзних лекцій, проведення екскурсій, виставок, як на базі ЦДНТА та і на базі ХАІ. Зі слів Алексєєнко А. О., зазначимо, що остання екскурсія та публічна лекція була проведена у березні 2021 року.

### **4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.**

Кафедра співпрацює із Відділом сприяння працевлаштуванню студентів і випускників ХАІ (<https://cutt.ly/nvXrADN>). Процедура збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників програми реалізована шляхом збору довідок за місцем працевлаштування. Під час зустрічі з випускниками вони зазначили, що викладачі також у неформальній формі опитують їх на предмет працевлаштування та, за потреби, допомагають з працевлаштуванням. Випускники зазначили, що завідувач кафедри Прилуцька А. Є. рекомендувала двох студентів (наразі випускників), до працевлаштування на посади бібліотекарів у Харківську гімназію №116. Частина випускників працює за фахом: у ДП «Антонов», у Харківській державній науковій бібліотеці ім. В.Г. Короленка, у Центральному державному науково-технічному архіві України, у бібліотеці гімназії №116, Територіальному центрі надання соціальних послуг Московського району міста Харкова. Дехто працює не за фахом, однак зазначають, що ті знання і компетентності які були здобуті під час навчання допомогли реалізуватись у житті. Також, щодо впливу на процес модернізації ОП, то випускники зазначили, що готові виступати з відкритими лекціями для здобувачів і навіть наводили конкретні теми занять.

### **5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.**

У відомостях СО, ЗВО надає частковий самоаналіз власних недоліків, що ставить під сумнів повне розуміння проектною групою та гарантом сутності процесів забезпечення якості. Все ж, в ході аналізу рецензій, анкетувань, було виявлено ряд недоліків та процедуру їх усунення. Наприклад, дублювання подібних тем в різних ОК. Причиною цього є неузгодженість НПП при розробці робочих програм навчальних дисциплін. В результаті виявлення цього недоліку та в ході обговорення змін до ОП на засіданні кафедри (протокол від 20.02.2020) п. 3 порядку денного (Внесення змін до освітньої програми Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, Документознавство та інформаційна діяльність відповідно до пропозицій стейкхолдерів спеціальності та керівників фахових установ) ухвалено рішення про: "додавання до ОП обов'язкової компоненти «Міжнародне інформаційне право», «Основи естетики та художньої культури» (через об'єднання курсів «Естетика» і «Теорія і історія мистецтв») та вибірково компоненту «Мультимедійні технології в інформаційній діяльності»". Також, в анкетах за 2020-2021 н.р. здобувачі зазначали, що необхідно наповнити ОП дисциплінами які відповідають вимогам часу та відбивають тенденції розвитку спеціальності. Гарант і проектна група узявши це зауваження до відома, на засіданні кафедри (протокол від 25.03.2021) ухвалили рішення у новій редакції ОП наповнити ОП дисциплінами, які рекомендували здобувачі. Аналізуючи нову редакцію ОП за 2021 рік, ЕГ констатує, що надані здобувачами пропозиції в анкетуваннях були враховані частково. ЕГ наголошує, що саморефлексія в процесі внутрішнього забезпечення якості є вкрай необхідною. Визнання власних недоліків допомагає академічній спільноті, зовнішнім стейкхолдерам

та ЕГ (як аудиторам) надавати максимально доречні та змістовні рекомендації, що значно прискорює процес формування культури якості.

**6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.**

Попередніх акредитацій ОП "ІБАС" освітнього рівня бакалавр Національним агентством в ХАІ не було.

**7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.**

Процес формування культури якості ЗВО в цілому та кафедри зокрема є доволі тривалим. Зазначені слабкі сторони у інших критеріях звіту не дають підстави стверджувати, що на даний момент вже повністю сформована культура якості. Система внутрішнього забезпечення освітньої діяльності та вищої освіти Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» регламентована положенням «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти» (<https://cutt.ly/cvXtkFJ>) та функціонує в рамках загальної системи управління якістю Університету, яка регламентована положенням «Про систему управління якістю» (<https://cutt.ly/mvXtcmF>). Учасники академічної спільноти в різній мірі залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості на різних рівнях реалізації ОП. Загалом система забезпечення у ЗВО якості є розосередженою. Всі функції щодо забезпечення якості освіти покладені на навчальні відділи, а саме: навчально-методичний відділ (НМВ) навчально-організаційний відділ (НОВ), навчально-аналітичний відділ (НАВ). Є відповідальний на рівні Університету, Вороб'йов Ю.А., помічник ректора із забезпечення якості освіти. На рівні факультетів функції забезпечення якості виконують декани, заступники деканів, завідувачі кафедр, куратори академічних груп. Також, до процедури забезпечення залучені роботодавці на рівні надання рецензій та пропозицій, та здобувачі на рівні включення до складу групи розробників ОП та надання власних пропозицій шляхом опитувань. НМВ та виховним відділом створюються анкетування на предмет визначення рівня задоволеності освітнім процесом, ОК, психологічним станом здобувачів. Паралельно із системою забезпечення якості в ХАІ діє система управління якістю відповідно до стандартів ISO 9001-2015. В рамках управління якістю, ХАІ проходить сертифікацію на предмет відповідності структури якості до стандартів 9001. На думку керівника НМВ Романова М.С., система ISO 9001 повністю корелює із вимогами ЗУ "Про вищу освіту" стосовно побудови структури управління якістю надання освітніх послуг в ЗВО. В рамках сертифікації ЗВО отримує зворотний зв'язок.

**Загальний аналіз щодо Критерію 8:**

**Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.**

Розроблена нормативна база для функціонування системи забезпечення якості освіти. Проводяться моніторинги якості освітнього процесу та оприлюднюються результати. Реалізується система управління якістю відповідно до стандартів ISO 9001-2015. Налагоджена співпраця з зовнішніми стейкхолдерами діяльність яких повністю охоплює бібліотечну, архівну та інформаційну складові ОП. Налагоджений механізм збору інформації про кар'єрний шлях випусників.

**Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.**

Одноманітні пропозиції від роботодавців в частині оновлення освітніх програм; недостатня роз'яснювальна робота стосовно розуміння здобувачами своєї ролі та значення системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. ЕГ рекомендує: розширити та деталізувати практику анонімного анкетування здобувачів; з метою швидкого реагування на можливі недоліки в процесі реалізації ОП опитування проводити частіше ніж один раз на рік; вживати регулярних інформаційних заходів з метою популяризації серед здобувачів освіти, випусників, роботодавців інформації стосовно роз'яснення сутності процесів забезпечення якості; з метою отримання зворотного зв'язку та відгуків, залучати випусників до процесів модернізації ОП; залучати зовнішніх партнерів – ЗВО – з метою обміну досвідом та корисними практиками; запрошувати здобувачів на засідання кафедри де обговорюється зміст ОП.

**Рівень відповідності Критерію 8.**

Рівень В



## **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.**

ОП за критерієм 8 відповідає рівню В. З огляду на зазначені вище сильні та слабкі сторони ЕГ констатує, що, в цілому, система забезпечення якості в ХАІ працює та потребує подальшого удосконалення. Серйозних порушень в рамках процедур за даним критерієм не виявлено, нормативна база дотримується, здобувачі мають можливість отримати якісні освітні послуги.

## **Критерій 9. Прозорість та публічність:**

**1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

У ХАІ використовує досить креативний, сучасний, інформативний та легкий для сприйняття і пошуку офіційний сайт (<https://khai.edu.ua/>). У рубриці «Університет», у закладці «Нормативні документи» усі учасники освітнього процесу можуть легко знайти нормативні документи у яких докладно описано процедури та механізми, свої права та обов'язки, що застосовують в ХАІ. У рубриці «Положення», п.2 легко знайти усі документи за відповідними критеріями (пп. 2.1.-2.14). Кожен документ легкодоступний, представлений у двох форматах: pdf форматі та повнотекстова версія документа (<https://cutt.ly/pvPcpeD>). На запитання ЕГ до студентів «Як ви дізнаєтесь про свої права та обов'язки?», студентка першого курсу денної форми навчання, Анна Стогній, повідомила, що на сайті ХАІ, це легко і доступно зробити, також попереджають куратори, гарант ОП, завідувач кафедри. Наприклад, 25 березня змінилось Положення про право здобувачів на вибір дисциплін і про це було повідомлено відразу та дали змогу ознайомитись із новим документом. Додаткову інформацію викладачі кафедри можуть отримати на односторінковому сайті кафедри (<https://k801.khai.edu/>).

**2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.**

ХАІ вчасно оприлюднює на сторінці офіційного сайту «Громадське обговорення» (<https://cutt.ly/YblQIII>) проекти ОП. На даний час на цій сторінці завантажено ОП 2021 як уже проект для майбутнього удосконалення (<https://cutt.ly/KvPTre9>). Здобувачі ЕГ підтвердили про наявність проекту ОП на сайті ХАІ у рубриці «Громадське обговорення».

**3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.**

На офіційному сайті ХАІ у закладці «Освітні програми і компоненти» та закладці «Освітні програми і компоненти для бакалаврів» (<https://cutt.ly/fvPAq9r>) оприлюднено точну, повну та достовірну інформація про ОП, а саме: загальна інформація; мета; придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання; викладання та оцінювання; характеристика освітньої програми (<https://cutt.ly/5vPPvku>); програмні компетентності (<https://cutt.ly/3vPPWGQ>); програмні результати навчання (<https://cutt.ly/nvPPOsK>); ресурсне забезпечення (<https://cutt.ly/7vPPDYw>); академічна мобільність (<https://cutt.ly/PvPPLo2>); перелік компонентів (<https://cutt.ly/mvPPVBz>); короткий опис, структура і освітні компоненти (<https://cutt.ly/evPP25q>).

## **Загальний аналіз щодо Критерію 9:**

### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.**

Креативний, сучасний, інформативний та легкий для сприйняття і пошуку офіційний сайт. Усі необхідні документи стосовно освітнього процесу та ОП знаходяться у вільному доступі. Члени академічної спільноти легко ознайомлюються із необхідною для них інформацією.

### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.**

Недостатня обізнаність роботодавців із механізмом оприлюднення ОП (її проєкту) через офіційний сайт ХАІ з метою отримання пропозицій зацікавлених сторін. ЕГ пропонує заохочувати стейкхолдерів використовувати функціонал сайту ЗВО, де оприлюднено проєкт ОП, з метою активного надання пропозицій для удосконалення освітнього процесу.

### **Рівень відповідності Критерію 9.**

Рівень В

### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.**

ОП за критерієм 9 відповідає рівню В. Слабкі сторони та недоліки за цим критерієм не є критичними та суттєвими. Правила і процедури у ХАІ є доступними та послідовно їх дотримуються члени академічної спільноти під час реалізації ОП.

### **Критерій 10. Навчання через дослідження:**

**1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.**

*не застосовується*

**2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.**

*не застосовується*

**3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).**

*не застосовується*

**4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.**

*не застосовується*

**5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.**

*не застосовується*

**6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.**

*не застосовується*

#### **Загальний аналіз щодо Критерію 10:**

##### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.**

*не застосовується*

##### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.**

*не застосовується*

##### **Рівень відповідності Критерію 10.**

*не застосовується*

##### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.**

*не застосовується*

#### **IV. Інші спостереження**

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

-

#### **V. Підсумки**

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

<b>Критерій 1.</b> Проектування та цілі освітньої програми	B
<b>Критерій 2.</b> Структура та зміст освітньої програми	B
<b>Критерій 3.</b> Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
<b>Критерій 4.</b> Навчання і викладання за освітньою програмою	B
<b>Критерій 5.</b> Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
<b>Критерій 6.</b> Людські ресурси	B
<b>Критерій 7.</b> Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
<b>Критерій 8.</b> Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
<b>Критерій 9.</b> Прозорість та публічність	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

*Додатки до звіту:*

*Відсутні*

\*\*\*

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

*Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.*

Керівник експертної групи

**Корбутяк Віктор Іванович**

Члени експертної групи

**Гомотюк Оксана Євгенівна**

**Масовець Олена Андріївна**